

Иисус Христос тухай Иоаннай дуулгаһан һайн Мэдээсэл

Үгэ хадаа хун боложо түрөө

1:1 Анханһаа нааша - юртэмсэ дэлхэйн зохёон бүтээгдэхэнээ түрүүн - Үгэ бии байһан юм. Тэрэ болбол Бурхантай хамта байгаа. Тэрэ хадаа Бурхан мүн байгаа. **2** Үгэ болбол анханһаа нааша Бурхантай хамта байһан юм. **3-4** Бүхы юумэн Үгээр лэ бүтээгдэһэн байна, нэгэшье юумэн тэрээнгүйгөөр бүтээгүй байгаа. Тэрэ өөрөө бүхы амидаралай эхин байгаа. Амидарал гээшэ бүхы хүнүүдые гэрэлтүүдцэг Гэрэл туяа мүн байгаа. **5** Гэрэл туяа болбол шэг балай харанхы соогуур сасаран гэрэлтэдэг, тиин шэг харанхы гээшэ Гэрэл туяае хүнөөжэ шадахагүй юм. **6** Иоанн гэжэ нэрэтэй хүниие Бурхан эльгээһэн байна. **7** Тэрэл туяагай заларан ерэлгэ гэршэлхээе Иоанн ерээ. Тэрэнэй гэршэлэлгын ашаар бүхы хүнүүд гэрэл туяада этигэхын тула тэрэ ерээ. **8** Өөрөө Иоанн Гэрэл туяа байгаагүй. Тэрэ Гэрэл туяагай гэршэнь байгаа. **9** Бүхы хүнүүдые гэрэлтүүдцэг ёһотой Гэрэл туяа гээшэ юртэмсэ дэлхэйдэ ерэдэг байгаа. **10** Тэрэ хадаа юртэмсэ дэлхэй соо байгаа, юртэмсэ дэлхэй тэрээгээр зохёон бүтээгдэһэншье хаа, тэрээниие дэлхэйнхид танибагүй. **11** Гэрэл туяагай өөһэдынхидтөө ерэхэдэнь, өөһэдынхинь тэрэнээ угтан абаагүй. **12** Теэд Гэрэл туяае угтан абагшадта, тэрээнэй алдарта этигэгшэдтэ Бурханай үхибүүд болохо эрхэ тэрэ үршөөгөө. **13** Тэдэ хүнэй шуһа мяханһаа, хүсэл дуранһаа, эрын хүсэлэнһөө бэшэ, харин Бурханһаа түрөө. **14** Үгэ хадаа хүн боложо түрөөд, бидэнэй дунда амидаржа байгаа. Эсэгэ Бурханай ори ганса Хүбүүниинь үршөөл хайрын ба үнэн зүйлэй бээлэл байжа, бидэндэ хүр шадалаа харуулаа. **15** Тэрээниие гэршэлэн Иоанн соносхобо: - «Минии хойноһоо ябагша болбол намһаа нилээдгүй шухала, ушарынь гэхэдэ, намһаа урид байгаа юм» гэжэ хэлэхэдээ, би энэ хүн тухай хэлээ һэм. **16** Тэрэ өөрынгөө хизааргүй ехэ, урданайхиһаа үлүү ехэ хайрые бидэндэ хүртүүлээ. **17** Бурхан болбол Хуули ёһые Моисейгээр дамжуулан үгөө, харин Иисус Христосоор дамжан, үршөөл хайра, үнэн зүйл

ерээ. **18** Бурхание хэншье, хэзээдэшье хараагүй юм. Хододоо Эсэгэтээ нэгэн хамта ори ганса хүбүүнийнь лэ Бурхание юртэмсэ дэлхэйдэ харуулаа.

Уһаар арюудхагша Иоаннай гэршэлэлгэ

19 «Ши хэн гээшэбши?» гэжэ Иоанһаа һураад ерэхыень еврейнүүдэй ахаматууд Иерусалимһаа санаартание болон левидүүдые эльгээбэ. **20** Тиихэдэнь Иоанн: - Би Христос бэшэб, - гэжэ сэхэ харюусаба. **21** - Тиихэдээ ши хэн гээшэбши? Илия гээшэ гүш? - гэжэ тэдэнь һураба. - Бэшэб. - Ерэхэ ёһотой тэрэ лүндэншэ гээшэ гүш? - Бэшэб. **22** - Тиихэдээ ши хэн болонобши? Шинии хэн байһыешни мэдээд ерэхыемнай эльгээһэн хүнүүдтэ бидэ харюу үгэхэ ёһотойбди. Ши өөрыгөө хэн гэжэ нэрлэнэбши? **23** - Минии тухай лүндэншэ Исаяя иигэжэ бэшээ һэн: «Сүл губида шанга дуун дуулдаба: Дээдын Эзэндэ сэхэ зам гаргажа үтэгты». **24** Эдэ һурагтналааша хүнүүдые фарисейнүүд эльгээһэн байгаа. **25** - Ши Христос бэшэ, Илия бэшэ, тэрэ лүндэншэ бэшэ аад, юундэ хүнүүдые арюудхана гээшэбши? - гэжэ тэдэ һурана. **26** - Би уһаар арюудханаб. Теэд танай дунда хэн гээшэб гэжэ таанарай мэдэхэгүй хүн бии. **27** Тэрэ хүн минии удаа ерэхэ, би тэрэнэй гуталай уяашье тайлаха эрхэгүйб, - гэжэ Иоанн харюусаба. **28** Энэ бүхы ушар хадаа Иордан мурэнэй саана, Вифанида болоо һэн. Тэндэ Иоанн хүнүүдые уһаар арюудхадаг байгаа. **29** Хойто үдэрынь урдаһаань Иисусай ерэжэ ябахые хараад, Иоанн иигэжэ хэлэбэ: - Энэл хадаа Бурханда үргэгдэхэ Хурьган мүн. Энэл хадаа бүхы хүнүүдэй хэһэн нүгэл хилэнсые өөр дээрээ даажа абаха юм! **30** «Минии хойноһоо ябагша болбол намһаа нилээдгүй шухала, ушарынь гэхэдэ, намһаа урид байгаа юм», - гэжэ минии хэлэһэн хүн - энэ гээшэ. **31** ,Ямар хүн Христос гээшэб гэжэ би өөрөөшье мэдэхэгүй байгааб, теэд тэрэнииё бүхы израильшуудта танюулхын тула би хүн зонииё уһаар арюудхахаяа ерээб. - **32** Эдэ үгэнүүдээ Иоанн иигэжэ гэршэлэн хэлэбэ: - Гулабхаагай дүрсэтэйгөөр тэнгэриһээ Нангин

хүлдэн тэрэнэй дээрэ буун тогтохые би хараа нэм. **33** Би тэрэ хүниие мэдэхэгүй байгааб, теэд Бурхан уһаар арюудхахыемни намайе эльгээхэдээ иигэжэ хэлэһэн юм: «Нангин хүлдэ хэнэй дээрэ буужа тогтохые харанаш, тэрэл хадаа хүнүүдые Нангин хүлдөөр арюудхаха юм». **34** Би эдэ бүгэдые хараа нэм, тиин энэ хүн болбол Бурханай Хүбүүн мүн гэшэ гэжэ би гэршэлнэб. Иисусай туруушын шабинар **35** Хойто үдэрынъ Иоанн баһал тэрэ һууридаа хоёр шабинартаяа хамта ерээд байба. **36** Хажуугаарнь Иисусай гаража ябахые хаража байгаад, Иоанн хэлэбэ: - Харагты, энэл хадаа Бурханда үргэгдэхэ Хурьган мүн! **37** Иоаннай хоёр шабинар тэдэ үтэнүүдыень дуулаад, Иисусай хойноһоо ошобо. **38** Иисус эрьежэ, хойноһоонь тэдэнэй дахажа ябахые хараад: - Таанарта юун хэрэгтэйб? - гэжэ һураба. - Рабби аа (еврей хэлэн дээрэ «багша» гэхэн удхатай), ши хаана байдагши? - гэжэ тэдэнь урдаһаань асууба. **39** - Намтай ябалсагты, өөһэдөө харахат, - гэжэ Иисус хэлэбэ. Энэнь үдэрэй дүрбэн саг багаар нэн. Тиин тэдэнь Иисустай хамта ошолсожо, хаана байдагыень хараба, тиигээд бүхэли тэрэ үдэртөө Иисусайда байбад. **40** Иоаннай хэлэхые дуулаад, Иисусай хойноһоо ябалсаһан хоёрой нэгениинь Симон Петрой дүү Андрей байгаа. **41** Андрей өөрынгөө аха Симониие бэдэржэ олоод: - Бидэ Машиахые олообди, - гэбэ («Машиах» еврей хэлэнһээ грек хэлэн дээрэ «Христос» гэжэ оршуулагдана). **42** Андрей Симониие Иисуста асаржа харуулба. Иисус тэрэниие анхаралтайгаар шэртэн хараад: - Ши Иоаннай хүбүүн Симон байнаш. Теэд шамайе Кефа гэжэ нэрлэдэг болохо («шулуун» гэхэн удхатай, грек хэлэн дээрэ болбол «Петр»), - гэбэ. **43** Хойто үдэрынъ Иисус Галилейн орон нютаг ошохо гэжэ шиидэбэ. Харгыдаа Филигатые бэдэржэ олоод: - Минии хойноһоо дахаад яба! - гэбэ. **44** Филипп болбол Андрей Петр хоёрой ажаһуудаг Вифсаида гэжэ хотын хүн байгаа. **45** Филипп гэшэнь Нафанаилые бэдэржэ олоод, тэрээндэ хэлэбэ: - Моисейн Хуули дотор, мүн лүндэншэдэй бэшэгүүдтэ дурдагдаһан хүниие олообди. Энэ хадаа Назарет хотын Иосифой хүбүүн Иисус гэшэ. **46** - Назаредһээ гэнэ гүш? Теэд Назарет сооһоо ямарнэгэн һайн юумэн

гараха аал? - гэжэ Нафанаил буруушаан хэлэбэ. - Ошоёбди, ши өөрөө харахаш, - гэжэ Филипп тэрээндэ хэлэбэ. **47** Урдаһаань Нафанаилай ерэжэ ябахые Иисус хараад: - Хуурмаг мэхэгүй, одоол ёһотой Израилиин хүн байна, - гэбэ. **48** - Ши намайе хаанаһаа мэдэнэбши? - гэжэ Нафанаил асууба. - Шамайе Филиппэй дуудахаһаа урид, боди модоной хажууда һуухыешни би хараа һэм, - гэжэ Иисус харюусаба. **49** - Рабби аа! Ши ёһоороол Бурханай Хүбүүн, Израилиин Хаан байнаш! - гэжэ Нафанаил дуугарба. **50** - Шамайе боди модоной хажууда байхыешни хараа һэм гэхэдэмнил намда этигэбэш. Байгты, энээнһээ бүришые ехэ юумэ үзэхэт, - гэбэ Иисус. **51** Тиин үргэлжэлүүлэн: - Тэнгэрийн яажа нээгдэхые, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ Бурханай эльгээгдэмэлнүүдэй буужа тогтожо байхые, тэндэһээ дээшээ тэнгэри өөдэ дэгдэн байхые харахат гээд таанарта үнэниие хэлэнэб.

Канада болоһон түрэ найр

2:1 Хоёр хоногой удаа Галилей можын Кана гэжэ хотодо түрэ найр болобо. Тэндэ Иисусай эжынь байлсаа. **2** Мүн Иисусшые шабинартаяа түрэдэ уригдаһан байна. **3** Үзэмэй архинь дууһахада, Иисусай эжынь хүбүүндээ хэлэбэ: - Эдэмнай архигүй болоод байнал. **4** - Эндэ минии хэрэг юуб даа? Сагни үшөө ерээгүй хаям, - гэжэ Иисус эжыдээ харюусаба. **5** - Энээнэйл хэхэ гэһэн юумые хэгты, - гэжэ эхэнь зарасанарта хэлэбэ. **6** Тэндэнь еврейнүүдэй арюудхалай заншал сахилгада хэрэглэгдэдэг зургаан томо уһанай шулуун тогоонууд табяатай байгаа. Тогоон бүридэнь наян литрһээ зуун хорин литр хүрэтэр багтадаг һэн. **7** - Тогоонуудаа уһаар дүүргэгты, - гэжэ Иисус хэлэбэ. Зарасанарынь тогоонуудые уһаар дүүргэбэ. **8** - Зай, энээнһээ удхаад, түрэ найрые хүтэлэгшэдэ абаашагты, - гэжэ Иисус хэлэбэ. Тэдэнь абаашаба. **9** Хүтэлэгшэнь үзэмэй архи болошоһон уһанһаа амсаад үзэбэ. Иимэ үзэмэй архи хаанаһаа бии болооб гэжэ тэрэ хүн мэдээгүй, имагтал уһа удхаһан зарасанар лэ энээн тухай мэдэжэ байгаа. Найрай хүтэлэгшэнь хүрьгэн хүбүүе

дуудаж асараад, **10** тэрээндэ гомдолоо мэдүүлбэ: - Бүхы хүнүүд түрүүшээр хайн архия аягалаад, айлшадайнгаа ногтоходо муушаг архи табидаг бшуу. Харин ши хайн архия мүнөө болотор хадагалжа байбалши. **11** Иигэжэ Иисус Галилей можын Кана хотодо гайхамшаг үзэгдэлнүүдэйнгээ эхиие табиба. Иигэжэ Иисус өөрынгөө хүр шадалые харуулхан, тиин шабинарынь тэрээндэ этигэһэн юм. **12** Энэ ушарай удаа Иисус эжытээ, аха дүүнэртээ, шабинартаяа хамта Капернаум ошобо. Тэндэ хэдэн үдэр байгаа һэн.

Бурхан Сумые арюудхаба

13 Еврейнүүдэй Паасхын хайндэрэй болохонь ойртожо байхада, Иисус Иерусалим ошобо. **14** Бурхан Сумын хорёодо сар, хони, гулабхаа мэтые наймаашадай худалдажа байхые, нүгөөдэ зариманайнь мүнгэ танга андалдажа байхые тэрэ хараба. **15** Аргамжаар ута ташуур минаа хээд, Иисус тэдэ наймаашадые хони малтайнь хамта бултыень Бурхан Сумын хорёоһоо намнажа гаргаба, наймаашадай столнуудые хүмэрюулхэдэнь, тэдэнэй мүнгэ алтань иишэ тишээ бутаран унаба. **16** Гулабхаа наймаалагшадта Иисус иигэжэ хэлэбэ: - Эдэнээ эндэһээ абаашагты! Минии Эсэгын Гэрые бү наймаанай газар болгогты! **17** Нангин Судар соо иигэжэ бэшээтэй байхые Иисусай шабинар ханаба: «Шинии Гэртэ дуратай байлга хадаа намайе дүлэн мэтээр бадарааха!» **18** Теэд энэ үедэнь еврейнүүдэй ахамадууд оросолдобо: - Иимэ юумэ хэхэ эрхэтэй байһанаа гэршэлэн, ши ямар гайхамшаг үзэгдэлнүүдые харуулхабши? - гэжэ тэдэ асууба. **19** - Эго Сумые хандаргагты, тиигээд би энээниие гурбан үдэр соо дахин бодхоохоб, - гэжэ Иисус еврейнүүдэй ахамадуудта хэлэбэ. **20** - Энэ Бурхан Сумые дүшэн зургаан жэлэй туршада баряа юм, харин ши гурбан үдэр соо барихаб гэнэ гүш?! - гэжэ еврейнүүдэй ахамадууд хэлэбэ. **21** Сүмэ тухай хэлэхэдээ, Иисус өөрынгөө бэе тухай хэлэһэн байгаа бшуу. **22** Иисусай амидырһан хойнонь тэрэнэй һурагшад эдэ үтэнүүдыень ханаад, эдэ үгэнүүдтэнь болон Нангин Сударта баһа энэ ушар тухай

бэшээтэй байханда этигэбэ.

Иисус бухы хунууды мэдэдэг байгаа

23 Паасхын һайндэрэй үедэ Иерусалимда Иисусай үзүүлһэн гайхамшаг үзэгдэлнүүды олон хүнүүд хараад, тэрээндэ этигэһэн юм. **24** Теэд Иисус хэндэшые найдадаггүй бэлэй, ушарынь хадаа, тэрэ болбол бухы хүнүүды мэдэдэг байгаа. **25** Иисуста ондоо хүнүүдэй хэлээшээр хүн тухай тухайлха хэрэпүй бэлэй, яахадааб гэбэл, хүнэй һанаа зүрхы тэрэ өөрөө мэдэдэг һэн.

Иисуста Никодим ерэбэ

3:1 Еврейнүүдэй ахамадай нэгэн бологшо фарисей Никодим гэжэ хүн байгаа ха. **2** Тэрэ нэгэ һүни Иисуста ерээд, иигэжэ хэлээ: - Рабби, ши хадаа Бурханай эльгээһэн багша гээшэш гэжэ бидэ мэдэнэбди. Хэрбээ Бурханай үршөөгөөгүй һаа, ши иимэ гайхамшагта үзэгдэлнүүды харуулжа шадахагүй һэнши. **3** - Дахин Бурханһаа түрэхэн лэ хүн Бурханай мэдэлэй Хаан түрэ үзэхэ юм гэжэ би шамда үнэниие хэлэнэб! - гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба. **4** - Наһаяа хүсэхэн хүн яагаад дахин түрэхэ юм? Тиимэ хүн эхын умайда дахин орожо, хоёрдохиео түрэхэгүй бшуу, - гэжэ тэрээндэ Никодим хэлэбэ. **5** - Би шамда үнэниие хэлэнэб: уһанһаа, Нангин хүлдэхөө түрэхэн лэ хүн болбол Бурханай мэдэлэй Хаан түрэдэ орожо шадаха юм! **6** Хүнэй бэеһээ түрэхэн юумэн хадаа бэе махабад мүн, имагтал хүлдэхөө хүлдэ түрэдэг юм. **7** «Таанар дахин дээрэхэ түрэхэ ёһотойт», - гэжэ минии хэлэхэдэ бү гайхаарайт. **8** һалхин гээшэ дуратайл газартаа үлеэдэг. һалхинай үлеэжэ байхы мэдэбэшые, хэзээ, хайшаа үлеэхыень таанар мэдэдэггүйт, Нангин хүлдэхөө түрөөшэд энээндэл адли юм. **9** Тиимэ юумэ байжа болохо аал? - гэжэ Никодим һураба. **10** - Ши Израилиин багша аад, энээниие мэдэнэгүй аалши? - гэжэ Иисус харюудань хэлэбэ. - **11** Бидэ өөһэдынгөө мэдэхэ юумэн тухайгаал, хараһан үзэхэн юумэн

тухайгаал гэршэлнэбди гэжэ үнэн зүбые хэлэнэб, харин таанар бидэнэй гэршэ баримтые буруушаанат. **12** Газар дэлхэй дээрэхи юумэн тухай минии хэлэхэдэ намда этигэхэгүй аад, тэнгэрийн юумэн тухай хэлэхэдэмни яагаад таанар этигэхэбта даа? **13** Бурхан тэнгэриһээ буужа ерэнэн Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнһээ ондоо хэншые Тэнгэридэ гаража үзөөгүй хаям. **14-15** Моисей сүл губяар ябахадаа зэдээр бүтээһэн могой өөдөн үргөө бэлэй. Тэрээндэл адляар, тэрээндэ этигэнэн бүхы хүнүүдэй хэтэ мүнхэдөө амидархынь тула Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн өөдөө дэгдээгдэхэ юм. **16** Юундэб гэбэл, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ этигэгшэдэй хосоронгүй, хэтэ мүнхэдөө амидархынь тула Бурхан хадаа газар дэлхэйн хүнүүдтэ тон ехээр дурлажа, өөрынгөө ори ганса Хүбүүе үргэл болгожо үгөө бшуу. **17** Юундэб гэбэл, Бурхан хадаа газар дэлхэйнхидые зэмэлхынь тула бэшэ, харин тэдэниие абархынь тула Хүбүүгээ газарта эльгээгээ хаям. **18** Тэрэ Хүбүүндэнь этигэдэг хүн гэмнүүлхэгүй, харин этигэдэггүй хүн мүнөөшые гэмнүүлээд байна, яахадааб гэбэл, тиимэ хүн Бурханай ганса Хүбүүндэ этигээгүй бшуу. **19** Тэмнэлгын удхань иимэ: газар дэлхэйдэ Гэрэл туяагай ерэхэдэнь, хүнүүд шэг харанхы байдалда Гэрэл туяаһаа үлүү ехээр дурлаа, ушарынь гэхэдэ, хүнүүдэй үйлэ хэрэг муу муухай хаям. **20** Муу юумэ хэдэг хүн болбол гэрэл туяае үзэн ядадаг, муу муухай үйлэ хэрэгни элирэн мэдэгдэхэ гэжэ айгаад, гэрэл туяада ошодоггүй юм. **21** Харин үнэн сэхээр ажаһуудаг хүн гэрэл туяа тээшэ эрмэлзэнэ, юундэб гэхэдэ, тэрэнэй үйлэ хэрэгын Бурханай урда хэгдэнэ гэжэ элирнэ бшуу.

Иисус ба Уһаар арюудхагша Иоанн

22 Удаань Иисус шабинартаяа хамта Иудейн газар дайдада ошожо, тэндэ хэдэн сагай үргэлжэдэ хүнүүдые уһаар арюудхан байба. **23** Харин Иоанн тэрэ үедэ Салимай хажуудахи Энон гэжэ гол газарай уһаар арюудхажа байгаа. Тэрэ газарта уһан ехэ элбэг байһан юм. Хүнүүд Иоаннда ерэжэ, уһаар арюудхуулдаг һэн. **24** Энэнь Иоаннай

түрмэдэ хаагдахын урдахана болоһон ушар. **25** Нэгэтэ Иоаннай шабинар арюудхалгын заншал тухай асуудалаар нэгэ еврейтэй арсалдаба. **26** Тэдэ Иоаннда ерээд: - Рабби аа, Иордан голой саада бээдэ байхадаа, нэгэ хүн тухай хэлэһэнээ һанана гүт? Тэрэтнай баһал уһаар арюудханал, хүнүүд тэрээндэ барандаа ошожо байнал! - гэбэд. **27** - Бурхан тэнгэрийн үршөөгөөгүй юумэ хэншые абажа шадахагүй юм, - гэжэ Иоанн харюусаба. - **28** «Би хадаа Христос бэшэб, би миин лэ тэрээнһээ урид эльгээгдэһэн байнаб», - гэжэ минии хэлээшые таанар өһөдөөшые баталха байхат. **29** Гэрлэхэ басагаяа гэртээ асарһан хүн хадаа тэрэ басаганай нүхэрынъ гээшэ. **30** Гэрлэхэ хүнэй хажууда зогсожо байһан дүтынъ нүхэр хүбүүнийнъ тэрэнэй хэлээшые шагнан баясадаг. Тиин намдашые тиимэ ехэ баяр баясхалан тудажа ерэбэ. Гэрлэхэ хүбүүнэй аддаршаха саг ерэбэ. Харин минии саг дүүрэжэ байна. **31** Дээдын тэнгэриһээ ерэгшэ хадаа газарайхидһаа дээшээ байна. Газар дэлхэйн хүн газар дэлхэйһээ байжа, газарайхяар лэ хэлэдэг юм. Харин Бурхан тэнгэриһээ ерэхэн хүн бултанһаа дээгүүр юм. **32** Тэрэ хүн нюдөөрөө хараһанаа, шэхээрээ дуулаһанаа өөрөө гэршэлэн хэлэнэ, теэд тэрэнэй гэршэ баримтада хэншые этигэнэгүй. **33** Тэрээндэ этигэхэн хүн болбол Бурхан үнэн зүб байдаг юм гэжэ гэршэлнэ. **34** Бурханай эльгээһэн хүн Бурханай үгэ номноно, яахадааб гэбэл, Бурхан тэрээндэ Нангин һүдцые дууһыень үгэнэ. **35** Эсэгэ Бурхан болбол Хүбүүндээ дуратай байжа, бүхы юумэ тэрээнэйгээ мэдэлдэ үгөө. Бурханай Хүбүүндэ этигэдэг хүн хэтэ мүнхын ажамидаралда хүртэбэ гээшэ, харин энэ Хүбүүниие буруушаһан нэгэн хэтын амидарал үзэхэгүй, тиин Бурханай уур сухал хододоо хүргэжэ байха юм.

Иисус ба самарян эхэнэр хоёр

4:1-3 Иисус гээшэ Иоаннһаашые олон хүнүүдые шабинар болгожо, Иоаннһаашые олон хүнүүдые уһаар арюудхана гэжэ фарисейнүүд дуулаба. (Үнэхөөрөө хадаа Иисус өөрөө хэниешые арюудхадаггүй,

харин тэрэнэй шабинарынь арюудхадаг байгаа.) Иисус энээниие мэдээд, Иудейнээ гаража, хөөргөө Галилейдэ ошобо. **4** Тэрэнэй харгы Самариин газар дайдаар ошоһон байна. **5** Тиин Сихар гэжэ нэрэтэй самарян хотодо Иисус хүрэжэ ерэбэ. Тэрэ хотонь Иосиф гэжэ хүбүүндээ Иаковай үгэһэн хубита газарһаа холо бэшэ оршодог хэн. **6** Тэндэнь Иаковай худаг байдаг хэн ха. Иисус харгыдаа эсээд, тэрэ худагай хажууда ерэжэ, амархаяа һууба. Тиихэдэ хахад үдэр боложо байгаа. **7** Худагһаа уһа удхахаяа самарян эхэнэр ерэбэ. - Намда уһа уулгажа хайрлыт, - гэжэ Иисус тэрэ эхэнэртэ хандаба. **8** (Юундэб гэбэл, Иисусай шабинар эдихэ юумэ худалдажа абахаяа хото ошоһон байгаа.) **9** - Иихэдээ хайшаа юм гээшэб? Ши еврей хүн аад, самарян эхэнэрһээ уһа эринэ гүш? - гэжэ тэрэнь Иисуста гайхан хэлэбэ. (Ушарынь гэхэдэ, еврейнууд самарянуудтай нэгэ амһартаһаа юумэ уудаг эдидэггүй хэн.) **10** - Бурханай юу үршөөдэгы, шамһаа уһа эриһэн хүнэй хэн байһые мэдэжэ байгаа хаа, ши өөрөө гуйха бэлэйш, тиихэдэшни тэрэ хүн шамда амидаралта уһа үгэхэ хэн, - гэжэ Иисус харюусаба. **11** - Эзэмни аа, энэ худаг гүнзэгыл, харин ши уһа удхаха хүнэггүйлши. Тиигээд амидаралта уһа хаанаһаа олохобши? **12** Манай үбгэ эсэгэ Иаковай манда орхиһон энэ худагһаа тэрэ өөрөөшье, тэрэнэй хүбүүдынынье, мал адууһанииньсье уудаг хэн лэ. Ши Иаковһаа дээгүүр хүн гээшэ гүш? **13** - Энэ уһа ууһан хүн дахин ундаа хүрэхэ. **14** Харин минии үгэхэ уһа ууһан хүн хэзээдэшье ундаа хүрэхэгүй юм. Минии үгэхэ уһан тэрэ хүнэй досоо булаг болон дэлгэржэ, мүнхын амидарал олгохо юм. **15** - Эзэмни аа, намда тиимэ уһа үгыш даа, тиигээ һаашни, би ундаа хүрэхээ болижо, иишэ уһанда ерэхээ болихолби. **16** - Ошожо, өөрынгөө эрые нашань дуудаад, хөөргөө ерэ, - гэжэ Иисус хэлэбэ. **17** - Би эрэгүйб, - гэжэ тэрэ эхэнэр харюусаба. - Эрэгүйб гэжэ ши зүб хэлээш. **18** Ши таба дахин хадамда гарааш, харин мүнөө шамтай һуугша хүн эрэшни бэшэ. Ши үнэн зүбые хэлээш, - гэбэ Иисус. **19** Тиихэдэнь эхэнэр хүниинь: - Эзэмни аа, шинии лүндэншэ байһые би ойлгожо байнаб, - гэжэ Иисуста хэлэбэ. - **20** Манай үбгэ эсэгэнэр энэ хада дээрэ гаража Бурханда мүргэдэг хэн, харин таанар

гансал Иерусалимда Бурханда мүргэхэ газар бии гэнэлта. **21** - Эхэнэр аа, намда этигэлши: Эсэгэ Бурхандаа таанар энэ хада дээрэшье гаража, Иерусалимдашье ошожо мүргэхэгүй байха тиимэ саг ерэжэ байна. **22** Ямар юумэндэ хүзэглэн мүргэдэгөө таанар мэдэнэгүйт, харин бидэ ямар юумэндэ хүзэглэн мүргэжэ байдагаа мэдэнэбди: юртэмсэ дэлхэйн абаралга еврейнүүдһээ ерэхэ юм. **23** Эсэгэ Бурхание үнэн дээрээ үзэжэ, Амин хүлдын хургаһан ёһоор тэрэндэ хүгэдэн мүргэхэ саг ерэжэ байна, ерээдшье байна! Энэ болбол үнэн бодото хүтэдэлгэ. Эсэгэ Бурхан өөртөө иимэл хүндэлэлые хүсэнэ. **24** Бурхан хадаа Амин хүлдэ мүн; тиин Бурхание үнэн дээрээ хүндэлхэ гээшэ - Амин хүддын хургаһан ёһоор тэрэндэ хүгэдэн мүргэхэ гээшэ болоно. **25** - Машиах (ондоогоор хэлэбэл Христос) ерэхэ, тиигээд бүтэдые манда ойлгуулха гэжэ мэдэнэб, - гэжэ эхэнэр хүниинь хэлэбэ. **26** - Тэрэшни би гээшэлби даа, шамтай энэ хөөрэлдэжэ байгааша, - гэжэ Иисус харюусаба. **27** Энэ үедэ тэрэнэй шабинар бусажа ерэбэ. Самарян эхэнэртэй Иисусай хөөрэлдэжэ байхада ехээр гайхалдабашье, юундэ энэ эхэнэртэй тэрэнэй хөөрэлдэһэн тухай шабинарынь асуубагүй. **28** Тэрэ эхэнэрынь домбоёо хаяжа, хото город хүрэжэ, хүнүүдтэ иигэжэ дуулгаба: **29** - Минии наһаараа хэһэн бүхы юумэн тухай намда хэлэгшэ хүниие таанар ошожо харагты. Магад, тэрэ Христос байгаа аалам? **30** Тэдэ хүнүүд городһоо гаража, Иисуста ошобо. **31** Энэ үедэ шабинарынь: - Рабби аа, эдеэлэ! - гэжэ гуйба. **32** - Эдихэ юумэн намда бии, тэрээн тухаймни таанар мэдэнэгүйт, - гэжэ багшань харюусаба. **33** - Магад, эдихэ юумэн энээндэмнай хэн нэгэн асараа аал? - гэжэ шабинарынь өөһэд хоорондоо хөөрэлдэбэ. **34** - Намайе эльгээһэн Бурханай хүсэл дурыень бээлүүлэн, намда даалгаһан ажал хэрэгыень түтэсхэхэ гээшэ - минии эдеэ хоол мүн, - гэжэ Иисус тэдэндээ хэлэбэ. - **35** «Үшөө дүрбэн һараһаа таряа хуряаха саг ерэхэ» гэжэ таанар хэлэдэг бэшэ аалта? Харин мүнөө нюдөө нээгээд, таряалангай газар тээшэ харагтылши даа: талха таряан эдеэшэжэ, хадаха хуряахаар бэлэн болоод, халюуран сайран байна лэ. **36** Таряа хадагша өөрынгөө түлөөһые абадаг, мүнхэ амидаралай тула ургаса

хуряадаг юм, тиин таряа таригшашье, таряа хадагшашье адли баясадаг байна. **37** «Нэгэниинь таридаг, нүгөөдэнь хададаг» гэхэн оньһон үгэ мүнөө баталагдаба гээшэ. **38** Таанарай урдань ажаллаагүй, бусадай хэһэн ажалай үрэ дүндэ хүртэхынтнай тула талха таряа хадахыетнай би эльгээнэб. **39** «Тэрэ хүн минии наһаараа хэһэн бүхы юумэн тухай намда хэлээ» гэхэн эхэнэрэй ашаар энэ хотын олон тоото самарян зон Иисуста этигэбэ. **40** Самарянууд Иисуста ерэжэ, манайда улыт даа гэжэ гуйба. Тиихэдэнь Иисус тэдэнэйдэ хоёр үдэрөөр үлэбэ. **41** Самарянуудтай хөөрэддэхэдэнь, Иисуста бүри олон хүн этигэбэ. **42** - Бидэ шинии хэлээшээр тухайлна бэшэбди, харин энэ хүнэй хэлэһые өһөдөө шагнаад, энэ хүн үнэхөөрөөл дэлхэйн зоние Абарагша байна гэжэ одоол мэдээбди, - гэжэ тэрэ эхэнэртэ самарянууд хэлэбэ.

Хаанай түшэмэлэй хубууниие абарба

43 Хоёр хоноод, Иисус тэндэхэ Галилей ошобо. **44** «Лундэншые эхэ оронойхинь тоодоггүй юм» гэжэ Иисус өөрөө хэлээ һэн. **45** Теэд Галилейдэ ерэхэдэнь, тэрэниие галиленхин баяртайтаар угтаба: юундэб гэбэл, тэндэхин Иерусалимда болоһон найрта хабаадалсажа, тэндэ Иисусай бүтээһэн бүхы гайхамшаг хэрэгүүдые хараһан байна. **46** Тиин Иисус Галилейн Канада дахин ерэбэ. Түрүүн энэ һуурида миин уһые үзэмэй архи болгоо һэн. Капернаумда ажаһуудаг хаанай нэгэ түшэмэлэй хубууниинь ехээр үбдэжэ байгаа. **47** Иисус Иудейһээ Галилейдэ бусаа гэжэ дуулаһаар тэрэ түшэмэлын Иисуста хүрэжэ: «Капернаумда ерэжэ, үхэхээ байһан хубууем аргалыт даа», - гэжэ гуйба. **48** - Гайхамшаг дүлгэ тэмдэгүүдые болон хэрэгүүдые үзөө хараагүй һаа, хэнтнайшые этшэхэгүйл! - гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба. **49** - Эзэмни! Хубуунэймни наһа барашоодүйдэ Капернаум ошоёл даа! - гэбэ түшэмэлын. **50** - Гэртээ хари, хубууншни амиды мэндэ ябаха, - гэбэ Иисус. Тиихэдэнь тэрэ хүн Иисусай хэлэһэн үгэнүүдтэ этигэжэ, харгы замдаа мордобо. **51** Бүри харгыдаа ябахадань, түшэмэлые зарасанарын угтажа, хубууншни

амгалан мэндэ байна гэжэ дуулгаба. **52** - Хүбүүнэймни бэень хэды сагта бараг болооб? - гэжэ тэрэ асууба. - Үсэгэдцэр, үдэрэй арбан хоёр сагһаа үнгэржэ байхада халууниинь буураа һэн, - гэжэ тэдэ харюусаба. **53** <<Хүбүүншни амиды мэндэ ябаха>>, - гээд Иисусай хэлэһэн эгээл тэрэ сагта хүбүүмни бараг болоо гэжэ эсэгэнь ойлгоо. Тиигэжэ түшэмэл өөрөөшье, тэрэнэй гэртэхиньшье Иисуста этигэбэ. **54** Энэнь Иудейһээ Галилейдэ ерэхэдээ Иисусай харуулһан хоёрдохи гайхамшаг хэрэг мүн байгаа.

Хониной сөөрэмэй хажууда эдэгээбэ

5:1 Удаань еврейнүүдэй һайндэр болобо. Иисус Иерусалим ошоо бэлэй. **2-3** Еврей хэлээр Бетзата гэжэ нэрэтэй томо гэр бии һэн, тэрэнь Иерусалимдахи Хониной сөөрэмэй хажууда байгаа. Тэрэ гэрэй табан таһалгада олон үбшэн зон хэбтээ. Тэдэнь һохор, дохолон, саа үбшэнтэн бэлэй. Тэдэ хүнүүд уһанай салгидахые хүлээжэ байгаа. **4** Юундэб гэбэл, заримдаа Бурханай эльгээгдэмэл эндэ буужа, сөөрэмэй уһа салгидуулдаг бэлэй, тиихэдэнь сөөрэмдэ түрүүн орожо абаһан хүнэй ямаршье үбшэниинь эдэгэшэдэг байгаа. **5** Гушан найман жэл соо үбдэжэ байһан нэгэ хүн тэдэнэй дунда бии һэн. **6** Иисус тэрэ хүнэй хэбтэхые харахадаа, иимэ удаан үбдэжэ байһыень мэдээд: - Ши элүүр мэндэ болохоёо һанана гүш? - гэжэ асууба. **7** Үбшэн хүниинь харюусаба: - Эзэмни, уһанай долгидоходо нэгэшье хүн намайе сөөрэмдэ шунгуулхагүйл. Уһанда орохоёо ошомсоорни, намһаа урид ондоо хүн орошонол. **8** - Ши өөдөө бодо, дэбисхэрээ абаад яба, - гэжэ тэрээндэ Иисус хэлэбэ. **9** Үбшэн хүниинь тэрэ дороо элүүр боложо, дэбисхэрээ абаад ябаба. Тиихэдэ субботын үдэр һэн. **10** Еврейнүүдэй ахамадууд аргалуулһан хүндэ хандан: - Мүнөөдэр суббото байна. Ши дэбисхэрээ абажа ябаха ёһогүйш! - гэбэд. **11** - Намайе эдэгээһэн хүн «дэбисхэрээ абаад яба» гээ һэн, - гэжэ тэрэнь харюусаба. **12** - «Дэбисхэрээ абаад яба» гээд шамда хэлэһэн хүн хэн гээшэб? - гэжэ тэдэнь һураба. **13** Теэд аргалуулһан хүниинь энэ хүн хэн гээшэб гэжэ мэдээгүй, яахадааб

гэбэл, Иисус тэндэ байһан олон зоной дундуур далда орожо ошоһон байгаа. **14** Хожомынь Иисус тэрэ хүниие Бурхан Сүмэ соо олоод: - Зай, одоо ши элүүр мэндэ болобо гээшэш. Саашадаа бүри муу юумэн болохогүйн тула ондоо нүгэл бү хэ, - гэбэ. **15** Тиихэдэнь тэрэ хүн ахамадуудта һөөргөө ошожо, намайе Иисус эдэгээгээ гэжэ дуулгаба. **16** Иимэ юумэ субботодо хэһэнэйнь түлөө еврейнүүдэй ахамадууд Иисусые мүрдэжэ захалба. **17** Теэд Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба: - Минии Эсэгэ хододоо ажаллажа байдаг юм, бишье баһал ажалланаб. **18** Тиихэдэнь еврейнүүдэй ахамадууд Иисусые алаха гэжэ бүри ехээр ородцобо: хорюултай байһан субботын үдэр ажаллахаһаа гадна, Бурхание Эсэгэмни гээшэ гэхэдээ, өөрыгөө Бурхантай зэргэсүүлбэ гэлдэбэ.

Иисус болбол Бурханай уршөөһэн эрхэтэй юм

19 Теэд Иисус тэдэндэ харюусаба: - Би таанарта үнэниие хэлэнэб: Хүбүүниинь өөрынгөө дураар юушье хэжэ шадахагүй юм. Эсэгэнь хайшан гээд хэнэб, тэрэниинь хараад лэ хэдэг. Эсэгэнь юу хэнэб, тиимэл юумые Хүбүүниинь хэдэг юм. **20** Яахадааб гэбэл, Эсэгэнь Хүбүүндээ дуратай байдаг дээрэһээ, өөрынгөө хэдэг бүхы юумэ хүбүүндээ харуулдаг юм. Эсэгэнь тэрэндэ бүришье ехэ гайхамшаг дүлгэ тэмдэг харуулха байна, таанар бултадаа үшөөл гайхахат. **21** Эсэгэнь үхэһэн хүнүүдые амидыруулдаг юм, тиин Хүбүүнииньше дуратайл хүнүүдээ амидыруулдаг байна. **22** Эсэгэнь хэниешье сүүдлэдэггүй, зарга сүүд хэхэ бүхы эрхээ Хүбүүндээ дамжуулан үгөө. **23** Эсэгыень хүндэлдэгтэл адляар, Хүбүүень бултадаа хүндэлжэ байхын тула тиигээ. Хүбүүе хүндэлөөгүй һаа, тэрэниие эльгээһэн Эсэгыеньше баһал хүндэлнэгүй гээшэ. **24** Би таанарта үнэниие хэлэнэб: минии үгэ дуулаһан хүн, намайе эльгээгшэ Эсэгэдэ этигэдэг хүн хэтэ мүнхэдөө амиды мэндэ ябаха юм. Тиимэ хүн сүүдлүүлхэгүй - тиимэ хүн үхэлһөө абарагдан, амидырба гээшэ. **25** Би таанарта үнэниие хэлэнэб: Бурханай Хүбүүнэй хэлэһые һаһа бараһан хүнүүдэй дуулаад, амидырха саг ерэбэ, мүнөө ерээдшье

байна. **26** Эсэгэнь мүнхэдөө амидаралгын шанартай юм, тиин Хүбүүгээшье тэрэнь иимэ шанартай болгоһон байна. **27** Шүүбэри сүүд хэхэ эрхэ засагые Эсэгэнь Хүбүүндээ үгөө һэн, ушарынь гэбэл, Хүбүүниинь болбол Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн мүн. **28** Таанар энээндэ бү гайхаарайт. Юундэб гэбэл, үхэхэн хүнүүд бултадаа дахин амидыраад, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй дууень дуулажа, **29** үхээриингээ газарһаа гараха - хайн юумэ хэхэн хүнүүд амиды мэндэ ябаха, муу юумэ хэхэн хүнүүд сүүдлүүлхэ. **30** Би өөрынгөө дура зоргоор юушье хэжэ шадахагүйб. Эсэгынгээл хэлээшээр сүүдлэнэб, тиин минии шүүбэридцэг сүүд - үнэн зүб шүүбэрилгэ юм, ушарынь гэбэл, би өөрынгөө дураар юумэ хэнэ бэшэб, харин намайе эльгээгшэ Эсэгын дура хүсэлөөр болоноб.

Иисус тухай гэршэнууд

31 Хэрбээ өөр тухайгаа минии өөрөө хэлээ һаа, хүнүүд минии гэршэдэ үнэншэхэгүйдээ болохо. **32** Зүгөөр намайе гэршэлдэг баһа нэгэ гэршэ бии байха. Минии тухай тэрэнэй гэршэлэн хэлэдэг бүхы үгэнүүд үнэн зүб юм гэжэ би мэдэнэб. **33** Таанар өөһэдынгөө хүнүүдые Иоаннда эльгээгээ һэнта, тиин тэрэ хүн үнэн зүб гэршэ баримта үгөө һэн. **34** (Тээд хүнүүдые өөрынгөө гэршэ болгохо гэжэ оролдоһоноймни хэрэг намда үгы, харин таанарайл абарагдахын түлөө тэдэниие гэршэ болгон баринаб.) **35** Иоанн болбол ялагар һаруул дэн мэтэ байгаа. Тэрэнэй гэрэл туяагай хажууда таанар ойр зуура баясаха хүсэлэнтэй байгаат. **36** Харин Иоаннайхиһаашье ехэ нам тухай гэршэ бии юм. Гайхамшаг хэрэгүүдые бүтээхэдээ, Эсэгымни намда үзүүлһэн туһаламжа хадаа намайе Эсэгэмни элыээгээ юм гэжэ гэршэлнэ! **37** Намайе эльгээһэн Эсэгэ тиигэжэ нам тухай өөрөө гэршэлнэ гээшэ. Эсэгымни үтэ хэлэхые таанар хэзээдэшье дуулаа шагнаагүйт, өөрыень таанар хэзээдэшье хаража үзөөгүйт. **38** Тэрэнэй хэлэхэн үтые таанар зүрхэ сэдхэлдээ хадуужа ябанагүйт, юундэб гэбэл, намайе тэрэ эльгээгээ юм гэжэ таанар этигэнэгүйт. **39** Мүтгхын амидарал олохобди гэжэ этигэн, таанар

Нангин Сударые оролдосотойгоор шудалнат. Теэд Нангин Сударташые нам тухай гэршэлэн хэлэгдэнэ! **40** Тиибэшые намда ерэжэ, мүнхын амидаралда хүртэхэ дурагүй байналта. **41** Хүнүүдэй магтаал намда хэрэггүй. **42** Би таанарые хайса мэдэжэ байнаб: таанар болбол Бурханда дуратай бэшэт! **43** Би хадаа өөрынгөө Эсэгын дура хүсэлөөр ерээб - теэд таанар намайе хүлеэжэ абанагүйт. Харин нэрэ хүндэдэ дуратай али нэгэн ондоо хүнэй өөрынгөө дураар ерэхэдэнь, таанар тэрэниие хүлеэн абахат! **44** Таанар бэе бээдээ магтуулхаяа ехээр хүсэнэт, харин Бурханай магтаалда хүртэхэ гэжэ оролдоногүйт! Таанартал адли хүнүүд намда этигэхэ аал? **45** Эсэгынгээ урда таанарые зэмэлхээ ерээ гэжэ намайе бү ханагты. Таанарые Моисей зэмэлхэ байна, харин таанар Моисейдэ найдадаг хаямта. **46** Хэрбээ таанар Моисейн үгэдэ үнэншөө хаа, миниишые үгэдэ үнэншэхэ ёхотой байгаалта, яахадааб гэбэл, нам тухай Моисей бэшэһэн хаям. **47** Теэд Моисейн бэшэһэн үтэнүүдтэ үнэншөөгүй аад, таанар минии хэлэһэн үгэдэ этигэхэ аалта?

Иисус хун зониие гайхамшаг аргаар садхааба

6:1 Энээнэй һүүлдэ Иисус Галилейн гэхэ гү, али Тибериадай нуурай нүгөө эрьедэ гараба. **2** Хойноһоонь олон зон дахалдаба, юундэб гэхэдэ, үбшэн хүнүүдые гайхамшаг аргаар Иисусай эмнэн эдэгээхые үзэһэн хараһан байна бшуу. **3** Иисус шабинартаяа хамта хада дээрэ гаража һууба. **4** Еврейнүүдэй Паасхын хайндэр болохонь ойртожо байгаа. **5** Иисус урдаһаань олон зоной ерэжэ ябахые хараад, Филигштэ хандан: - Эдэ зониие эдеэлүүлхэ хилээмэ хаанаһаа худалдажа абахамнай гээшэб? - гэжэ хэлэбэ. **6** (Иисус юу хэхээ мэдэжэ байгаад, Филиштые туршан тиигэжэ хэлээ бшуу.) **7** - Хоёр зуун динари мүнгөөр хилээмэ худалдажа абаад, зүһэм зүһэмөөршые хубаагаа хаа, бултанда хүртэхэгүйл, - гэжэ Филипп харюусаба. **8** Шабинарайнь нэгэн, Симон Петрой дүү Адцрей иигэжэ хэлэбэ: **9** - Эндэ байһан нэгэ хүбүүндэ таба монсогор ешмээн хилээмэн,

хатаан хоёр загаһа бии. Тээд иимэ олон хүн зондо энэнь яжа хүртэхэб даа? **10** - Хүн зоние һуулгагты, - гэжэ Иисус захирба. Тэрэ газартань үдхэн ногоон ургажа байгаа. Тэндэнь табан мянга шахуу ганса эрэшүүл һуубад. **11** Иисус хилээмыень абаад, Бурханда баясхалан хүргэн, тэндэ һуугшадта хубаан үтэбэ. Мүн загаһыень баһал хүн бүхэндэ дураарнь хубаажа үгэбэ. **12** Хүнүүдэй эдеэлжэ садахадань, Иисус шабинартаа хэлэбэ: - Үлөөшэ хилээмээ бултыень суглуулагты, юушые бү орхигты. **13** Таба монсогор ешмээн хилээмэнһэнь үлэһэн зүһэмүүдые арбан хоёр түрсүүт дүүрэтэр шабинарынь суглуулба. **14** Иисусай хэһэн иимэ гайхамшаг хэрэгүүдые хараад: - Энэмнай газар дэлхэйн зондо заларжа ерэхэ ушартай байһан ёһоороол тэрэ лүндэншэ юм байна! - гэжэ хүнүүд хэлсэбэ. **15** Эдэ хүнүүд намайе барижа, баалалтаар хаан болгожо табихаяа байна гэжэ ойлгоод, Иисус гансаараа дахин хада дээрэ гараба.

Иисусай уһан дээгуур ябалга

16 Үдэшэ болоходо Иисусай шабинарынь нуурай эрьедэ ошобо. **17** Тиин онгосодо һуугаад, нуурай нүгөө бэын Капернаум хотодо тамаран ошобо. Харанхы болобошые, Иисус үшөө ерээдүй байгаа. **18** Тэрэ үедэ шанга һалхин боложо, нуур ехээр долгилбо. **19** Нуурай эрьһээ табазургаан хараа модо газарта онгосоороо тамаржа ошоод, шабинарынь Иисусайнгаа нуурай уһан дээгүүр алхалан, онгосодонь дүтэлжэ ябахые хараба. Тиин тэдэн ехээр айжа мэгдэбэ. **20** - Энэ би байнаб, бү айгты! - гэбэ Иисус. **21** Шабинарынь Иисусые онгосодоо һуулгаха һанаатай байба, тээд онгосонь тэрэ дороо тэдэнэй зорихон нуурай эрьедэ хүрэжэ ерэшэбэ.

Иисус - Амидаралай хилээмэн мун

22 Нүгөөдэ үдэрынь нуурай саада бээдэ үлэһэн хүнүүд үсэгэлдэр тэндэнь гансахан лэ онгосо байгаа бэлэй гэжэ һанаадхиба. Тээд

Иисус нурагшадтайгаа хамта тэрэ онгосодо нуугаагүй, харин нурагшадын амяараа тамаран ошоо нэн гэжэ тэдэ зон баһал мэдэжэ байгаа. **23** Тиихэдэ Тибериадаһаа хүн зон хэдэн онгосонуудта нуугаад, Дээдын Эзэнэй Бурханда баясхалан хүргэһэнэй һүүдэ олошоруулагдаһан хилээмэ зоной эдигэн газарта тамаран ерэбэ. **24** Теэд тэндэнь Иисусше, шабинарынше байбагүй, тиимэһээ тэдэ зон онгосонуудтаа дахин нуугаад, Иисусые бэдэржэ, Капернаумда тамаран ошобо. **25** Нуурай нүтөө эрьедэ тэдэнэр тамаран ерэжэ, Иисусые олоод: - Багша аа, ши хэзээ эндэ ерэшэһэн байба гээшэбши? - гэжэ асуубад. **26** Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба: - Таанар хадаа гайхамшаг дүлгэ тэмдэгүүдые үзэһэн хараһанһаа бэшэ, харин хилээмэ эдижэ садаһан дээрэһээл намайе бэдэрнэт гэжэ таанадта үнэн зүбые хэлэнэб. **27** Теэд таанар саг зуурын эдеэн тухай һаналаа бү табигты, харин мүнхын амидарал олгодог эдеэн тухай һаналаа табигты. Тиимэ эдеэе таанарта Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн үгэхэ юм, яахадааб гэбэл, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүе Бурхан Эсэгэмнай дүлгэ тэмдэг табижа заяаһан байна. **28** - Бурханай заабари бэелүүлхын тула бидэ юу хэхэ ёһотой гээшэбди? - гэжэ тэдэнь асууба. **29** - Бурханай эльгээһэн хүндэ таанар этитэгты, тиихэдээл Бурханай хэрэгые бүтээһэн болохот, - гэжэ Иисус харюусаба. **30** - Теэд ямар дүлгэ тэмдэгыешни хараад, бидэ шамда этигэхэ болонобди? Ши юу хэхэбши? - гэжэ тэдэ асууба. - **31** Манай үбгэ эсэгэнэр сүл губида ябахадаа, ман эдидэг байгаа. «Тэнгэриһээ тэдэндэ хилээмэн үгтэһэн юм», - гэжэ Нангин Сударта бэшэгдэнхэй. **32** Тиихэдэнь Иисус харюусаба: - Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: Бурханай хилээмые таанарта Моисей үтөөгүй юм, тиимэ ёһотой хилээмые минии Эсэгэ Бурхан таанарта үгэдэг юм. **33** Юундэб гэбэл, Бурханай хилээмэн гээшэ хадаа Тэнгэриһээ буужа ерээд, энэ дэлхэйдэ ажамидарал үтэгшэ мүн. **34** - Багша аа, бидэндэ тиимэ хилээмэ хододоо үтэжэ байгыш! - гэжэ тэдэнь хэлэбэ. **35** - Би хадаа өөрөө ажамидаралай хилээмэн гээшэб. Намда ерэдэг хүн хэзээдэшье үлэн хоһон байхагүй, намда этигэдэг хүн хэзээдэшье ундаа хүрэхэгүй юм. **36** Теэд энэниие өөһэдөө үзэһэн хараһанше һаа,

этигэнэгүйт гэжэ таанарта хэлээ нэм. **37** Минии Эсэгийн намда үтэһэн бүхы юумэн намда ерэхэ. Тиин намда ерэхэн хүниие би намнажа үлдэхэгүйб. **38** Юундэб гэхэдэ, өөрынгөө дура зоргоор юумэ хэхээ би Бурхан тэнгэриһээ буужа ерээ бэшэб, харин намайе эльгээһэн Эсэгийн дура хүсэлые бээлүүлхээ ерээб. **39** Тиин намайе эльгээһэн Эсэгийн дура хүсэлынь иимэ юм: намда тэрэнэй үгэхэн хүнүүдэй нэгыеньшые хосороонгүйгөөр, һүүлшын Үдэртэ бүтэдые амидыруулха гэшэ. **40** Яахадааб гэбэл, минии Эсэгийн дура хүсэлынь иимэ юм: Бурханай Хүбүүе харадаг үзэдэг, тэрэндэ этигэдэг хүн бүхэн мүнхэ наһатай болохо. Тиин һүүлшын Үдэр би тэдэниие амидыруулхаб. **41** «Би хадаа Бурхан тэнгэриһээ буужа ерэхэн хилээмэн гэшэб», - гэжэ Иисусай хэлэхэдэнь, тэндэ сугларагшадай дунда гэмэрэлдээн болобо. **42** - Энэмнай Иосифой хүбүүн Иисус хаям? Тиимэ бэшэ аал? Бидэ тэрэнэй эсэгыеньшые, эхыеньшые мэдэхэлди. Теэд «Би Бурхан тэнгэриһээ буужа ерээб», - гэжэ энэ яахадаа хэлэжэ байна гэшэб? - гэлдэбэ тэдэнь. **43** - Таанар бү гэмэрэддэгты, - гэбэ Иисус. **44** - Минии Эсэгэмни хэниие намда ерүүлнэб, тэрэл хүн намда ерэхэ шадаха. Иимэ хүниие һүүлшын Үдэртэ би амидыруулхаб. **45** «Бүхы хүнүүдые Бурхан һургаха» - гэжэ лүндэншэд бэшэхэн байна. Эсэгийн үгэ дуулажа, тэрэнэй һургаал ойлгожо абаһан хүн намда ерэхэ байна. **46** Теэд Эсэгые хэншые хараагүй юм. Тэрэниие Бурханһаа ерэгшэл гансаараа хараа юм. **47** Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: намда этигэдэг хүн мүнхэ наһанда хүртөөд байна. **48** Би хадаа ажамидаралай хилээмэн гэшэб. **49** Таанарай үбгэ эсэгэнэр сүл губида ябахадаа, ман эдешые хадаа, үхэхэн байна. **50** Харин Бурхан тэнгэриһээ буужа ерэхэн хилээмэхээ эдихэн хүн хэзээдэшые үхэдэггүй юм. **51** Би болбол Бурхан тэнгэриһээ буужа ерэхэн амиды хилээмэн гэшэб. Энэ хилээмые эдихэн хүн мүнхэ наһатай болохо байна. Тэрэ хүндэ минии үгэхэ хилээмэн хадаа минии бээмни гэшэ, тиин энэ бээе бүхы дэлхэйн ажамидаралай түлөө би үгэнэб. **52** Тиихэдэнь еврейнуудэй хоорондо гани ехэ арсалдаан болобо: - Энэ хүн хайшан гээд өөрынгөө бээе манда эдүүлхэнь гэшэб?! **53** Иисус харюусаба: - Хүн түрэлхитэнэй

Хүбүүнэйл бэе эдидэг хаа, тэрэнэйл шуһа уудаг хаа, амидаралгын шанартай байхат гэжэ таанарта үнэн зүбые хэлэнэб. **54** Минии бэе эдидэг, минии шуһа уудаг хүн мүнхэ наһатай болобо гээшэ - тиин тэрэ хүниие би һүүлшын Үдэртэ амидыруулхаб. **55** Минии бэе хадаа ёһотой эдеэн гээшэ, минии шуһа хадаа ёһотой унда гээшэ. **56** Минии бэе эдидэг хүн, минии шуһа уудаг хүн минии досоомни байна, би баһал тэрэнэй досоонь байнаб. **57** Намае эльгээһэн Эсэгэмни мүнхэдөө амидаралгын шанартай юм. Тэрэ минии амидаралай эхин болоно. Энээндэл адли, би намае эдидэг хүнэй амидаралай эхин байхаб. **58** Тэнгэриһээ бууһан хилээмэн - энэ байна. Үбгэ эсэгэнэрэйтнай эдеэд үхэхэн хилээмэн иимэ бэшэ һэн. Харин энэ хилээмые эдидэг хүн мүнхэ наһатай байна. **59** Еврейнүүдэй мүргэдэг Капернаумдахи гэр соо һургаалаа номноходоо, Иисус тиигэжэ хэлэдэг һэн.

Зарим шабинанынь Иисусые орхёод арилба

60 Эдэ үгэнүүдые шагнаһан олон шабинанынь: - Энэнь ойлгогдохоор бэшэ жэгтэй үгэнүүд байнал! Шагнахыньше аргагүйл! - гэлсэбэ. **61** Тэрэнэй үгэнүүд шабинарайнь дура гутааба гэжэ мэдээд, Иисус тэдэндээ иигэжэ хэлэбэ: - Эдэ үгэнүүдни таанадай һэжэг түрүүлнэ гү? **62** Теэд Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй түрүүшээр байһан орондоо дэгдэн бусахые харахадаа, юу гэхэ байнабта? **63** Ажамидарал гансал Амин хүлдэхөө эхи абадаг юм, харин хүнэй бэе эндэ юушые хэжэ шадахагүй. Таанадта минии хэлэхэн үгэнүүд хадаа Амин хүлдэ, Ажамидарал гээшэ. **64** Теэд таанарай зариматнай намда этигэнэгүйл. - Хэн тэрээндэ этигэнэгүйб, хэн тэрээниие барижа үгэхэб гэжэ Иисус анханһаа мэдээд байгаа. **65** Иисус саашань үргэлжэлүүлэн хэлэбэ: - Тиимэхээ би таанадта иигэжэ хэлээ һэмби: Эсэгымни үршөөлгүйгөөр хэншые намда ерэжэ шадахагүй байна. **66** Энээнһээ хойшо Иисусай олон шабинанынь тэрээнээ орхёод, саашадаа тэрээнтэй ябалсаагүй. **67** Өөрынгөө арбан хоёр шабиһаа Иисус һураба: - Магад, таанаршые намае орхихо

hanaатай бэшэ гүт? **68** - Багша аа, бидэ ондоо хэндэ ошохомнай гээшэб? Шамдал мүнхэ наһа олгодог үгэнүүд байна ха юм. **69** Ши болбол Бурханай Нангин Хүбүүн гээшэш гэжэ бидэ этигэжэ байнабди, мэдэжэ байнабди, - гэжэ Симон Петр харюусаба. **70** - Би өөрөөл таанар Арбан хоёрые шэлэжэ абаа бэшэ һэн гүб! Теэд таанадай нэгэн шолмос байна! - гэжэ Иисус харюусаба. **71** Иигэжэ Симон Искаримодой хүбүүн Иуда тухай Иисус хэлэһэн байна. Тэрэнь Арбан хоёрой нэгэниинь байһан аад, саашадаа Иисусые барижа үгэхэ.

Иисус ба тэрэнэй аха дуунэр

7:1 Удаань Иисус Галилейн орон нютагаар ябаба. Иудейн орон нютагта ошохогүй гэжэ тэрэ нтиидэбэ, юундэб гэхэдэ, Иудейн ахамадууд тэрэниие алаха ханаатай байгаа. **2** Еврейнүүдэй Отог урса табилгын һайндэр гэжэ найр болохоёо байба. **3** Аха дүүнэрынь Иисуста хэлэбэ: - Ши эндэһээ гараад, Иудейн газарта ошо! Шинии бүтээдэг гайхамшаг хэрэгүүдые тэндэ ажаһуудаг һурагшадшни хараг лэ. **4** Өөрынгөө үйлэ хэрэгые нюусаар хэдэг хүн аддар сууда гарахагүй бшуу. Харин ши тиимэ гайхамшаг үйлэ хэрэгүүдые хэдэг һаа, шинии тухай бүхы дэлхэйн зон мэдэг лэ! **5** (Иисусай аха дүүнэрынньше тэрээндээ этигэдэггүй байгаа бшуу.) **6** Иисус аха дүүнэртээ иитэжэ харюусаба: - Минии саг үшөөл ерээдүй байна. Таанарта ямаршые саг таараха хаям. **7** Дэлхэйн хүнүүд таанарта дурагүйлхэхэгүй, харин намда тэдэ дурагүйлхэдэг, яахадааб гэхэдэ, тэдэ хүнүүдэй үйлэ хэрэгэйнё ёро муутай байһые би гэршэлэн харуулна хаямбиб. **8** Таанар һайндэртөө ошогты. Би тэрэ найрта ошохогүйб, минии саг үшөө ерээдүй байна. **9** Иисус тиигэжэ хэлээд, Галилейдээ үлэбэ. Иисус найр дээрэ **10** Аха дүүнэрэйнгээ тэрэ һайндэртэ ябаһан хойнонь, Иисус баһа тишээ бээ мэдүүлэнгүй ошобо. **11** Еврейнүүдэй ахамадууд найрай үедэ Иисусые бэдэрбэ. Тэрэ хүн хаана байнаб гэжэ тэдэнэр һурагшалаа. **12** Иисус тухай ехэ арсалдаан улад зоной дунда болоо. Зарим нзтэниинь: «Энэ һайн хүн

юм», - гэддэбэ. Нүгөө зариманиинь: «Үгы, энэ хүн улад зониие мэхэлнэ», - гэжэ буруушааба. **13** Теэд засагаархидһаа айжа, Иисус тухай сэхэ руунь хэншье хэлээгүй. **14** Бурхан Сүмэ соо Иисусай бии болоод, хургаалаа номножо эхилхэдэнь, хайндэрэй хахад сагынь үнгэршэһэн байгаа. **15** Еврейнүүдэй ахамадууд гайхадцаба: - Энэ хүн хаанашье һураагүй аад, иимэ ехэ юумэ хаанаһаа мэдэнэ гээшэб? - гэлсэбэ. **16** Иисус харюусаба: - Энэ - минии бэшэ, харин намайе эльгээһэн Бурханай хургаал юм. **17** Тэрэнэй дура хүсэлые дүүргэхэ ханаатай хүн һаа, энэ хадаа Бурханай хургаал гээшэ гү, али би өөрһөө хэлэжэ байна гүб гэжэ мэдэдэг болохо юм. **18** Өөрһөө хэлэһэн хүн өөрыгөө магтуулхаяа оролдоно гээшэ, харин намайе эльгээһэн Бурхание алдаршуулхаяа оролдогшо хадаа үнэн зүбые хэлэнэ гээшэ, тэрэнэй зүрхэ сэдхэлдэ худал юумэн байхагүй. **19** Моисей таанарта Бурханай хуули үгөө бэшэ һэн аал? Теэд таанарай хэнтнайшье тэрэ Хуули сахинагүйл! Юундэ таанар намайе алахая хананабта? **20** - Ши досоогоо ада шүдхэртэй байнаш! Хэн шамайе алахая байгаа юм? - гэжэ хүн зон харюусаба. **21** Иисус харюудань иигэжэ хэлэбэ: - Би нэгэл гайхамшаг хэрэг хэбэб, тиихэдэмни таанар бултадаа ехээр гайхабалта. **22** Бишыхан хүбүүдэйнгээ бэлгын үзүүрэй арһа һэндэхэ ёһо заншал таанарта Моисей захяа һэн (үнэндөө хадаа Мойсейһээ урид, үбгэ эсэгэнэр тиигэжэ захиһан юм), тиигээд таанар субботодошье һэндэнэ хаямта. **23** Моисейн Хуули эбдэхэгүй гэжэ хүниие субботодо һэндэжэ байхадаа, субботодо хүнэй бэеые сүм эдэгээхэдэмни таанар намда яахадаа ехээр сухалдана гээшэбта? **24** Таанар гадаада талыень обёороод лэ, халирхайгаар бү шиидхэгты, харин үнэн зүб шиидхэбэри гаргагты! **25** Иерусалим хотодо байгшадай зариманиинь иигэжэ хэлэбэ: - Энэл хүниие засаг баригшад алахая ханана бэшэ аал? **26** Теэд харыта, энэ хүн хургаалаа нюунгүй сэхэ номножо байнал. Хэншье тэрэниие хориногүйл... Энэ хүн үнэхөөрөө Христос юм байна гэжэ, магад, засагаархиншье ойжоо гээшэ хаяа? **27** Теэд энэ хүн хаанаһааб гэжэ бидэ мэдэнэбди. Харин Христосой ерэхэдэ, тэрэ хаанаһааб гэжэ хэншье мэдэхэгүйл. **28** Тиихэдэнь Иисус хургаалаа Бурхан Сүмэ

дотор номножо байгаад, шангаар дуугарба: - Таанар намайе мэдэнэ гээшэ гүт? Минии хаанаһаа ерэхэн тухай баһа мэдэнэ гээшэ хаяат? Би өөрһөө ерээ бэшэб. Намайе эльгээгшэдэ этигэжэ болохо юм, теэд таанар тэрээниие мэдэхэгүйт. **29** Харин би тэрээниие мэдэхэб, ушарынь гэбэл, би тэрээнһээ ерээб, намайе тэрэ эльгээгээ юм. **30** Энэ үтэнүүдэйн дараа Иисусые тэдэ хүнүүд барижа тушаахаяа һанаба, теэд хэншые тэрээнэй ойро хүрэбэгүй, юундэб гэхэдэ, тэрээнэй сагышь үшөө ерээдүй байгаа. **31** Теэд олон зонинь тэрээндэ этигэһэн байна. «Христос ерэхэдэ, энэ хүнһөө үлүү ехэ дүлгэ тэмдэг харуулжа шадаха аал?» - гэжэ тэдэ зон хэлсэһэн байна. **32** Иисус тухай арад зоной дунда арсалдаанай боложо байхые фарисейнүүд дуулаба. Тиин ахамад санаартан ба фарисейнүүд тэрэниие барижа хаагты гэжэ Сүмын харуулшадые эльгээбэ. **33** Иисус тэрэ үедэ иигэжэ хэлэбэ: - Үшөө нэгэ заа таанартай суг байлсахамни, тиигээд намайе эльгээһэн Эсэгэдэе ошохомни. **34** Таанар намайе бэдэрхэт, теэд олохогүйт; минии байха газарта таанар ерэжэ шадахагүйт. **35** Тиихэдэнь еврейнүүд өөһэд дундаа хөөрэлдэбэ: - Үгы, бидэнэй тэрэниие олохогүй ямар газарта энэмнай ошохоёо түхээрбэ гээшэб? Али грегүүдэй дунда тарашоод байһан манай улад зондо ошожо, грегүүдые һургахаяа һанаба гээшэ гү? **36** «Таанар намайе бэдэрхэт, теэд олохогүйт», «Минии байха газарта таанар ерэжэ шадахагүйт» гэхэдэ, ямар удхатайгаар тэрэ хэлэбэ гээшэб?

Амидаралта уһан. Иисус тухай арсалдаан

37 һайндэрэй һүүлшын эгээл ехэ үдэрын Иисус хүн зондо иигэжэ шангаар айладхаба: - Ангаһан хүн намда ерээд, ундаа харяаг! **38** Намда этигэдэг хүн тухай Нангин Сударта иигэжэ бэшэгдэнхэй: «Тэрээнэй зүрхэнһөө амидаралта урадхал уһан урдаха». **39** Иисус тиигэжэ хэлэхэдэ, Нангин һүлдэ тухай хэлэбэ гээшэ: Иисуста этигэһэн хүнүүд хожомын Нангин һүлдэтэй болохо ёһотой байһан юм. Тэрэ үедэ Нангин һүлдэ үшөөл үгтөөдүй байгаа, юундэб гэхэдэ,

Иисусай алдар солонь үшөөл элирээгүй байгаа. **40** Суглархан зоной зариманиинь Иисусай үгэнүүдые шагнаад: - Энэмнай хүн зондо заларжа ерэхэ ёхотой тэрэ лүндэншэ байнал! - гэлсэбэ. Нүгөөдэ зариманиинь: - Энэмнай Христос байнал! - гэлсэбэ. **41** - Теэд Христос Галилейһээ ерэхэ аал? - гэжэ бэшэ зариманиинь буруушааба. - **42** Христос болбол Давидай үри хадаһан мүн, Давидай түрэнэн Вифлеем хотоһоо тэрэ ерэхэ ёхотой гэжэ Нангин Судар соо хэлээтэй хаям. Тиин улад зон Иисус тухай арсаддан, тэдэнэй ханалнуудынь асатаба. **43 44** Зариманиинь Иисусые барижа тушаахаяашье ханаба, теэд тэрээндэ хэнсье гар хүрэбэгүй. **45** Бурхан Сүмын харуулшад ахамад санаартанда, фарисейнүүдтэ бусажа ерэбэ. Тэдэнь: - Юундэ таанар тэрээниие наашань асараагүйбта? - гэжэ һураба. **46** - Энэ хүндэ адляар нэгашье хүн хэзээдэшье хэлээгүйл! - гэжэ харуулшад харюусаба. **47** - Тэрэ хүн иихэдэ таанарыешье мэхэлбэ гээшэ гү? - гэжэ фарисейнүүд харуулшадта хэлэбэ. - **48** Теэд ахаматуудай дундаһаа гү, али фарисейнүүдэй дундаһаа нэгэшье хүн тэрээндэ этигээ аал? **49** Хуули мэдэдэггүй харанхы мунхаг зон лэ тэрэ хүндэ этигэбэ гээшэ, тэдэ зон Бурханай хараалда хүртөө! **50** Теэд нэгэтэ Иисустай ерэжэ уулзаһан тэдэнэй нэгэн Никодим бэшэндэ иигэжэ хэлэбэ: **51** - Хүниие гэмнэхэ гээ һаа, түрүүн тэрэ хүнэй хэлэһые шагнангүйгөөр, зэмыень тодоруулангүйгөөр шийдхэбэри гаргахые манай Хуули зүбшөөдэг юм аал? **52** - Зай, ши тиихэдэ баһал Галилейһээ хаяаш? Ши өөрөө Нангин Сударые шудала, тиибэл Галилейһээ нэгэшье лүндэншэ гараагүй юм гэжэ ши өөрөө мэдэхэш, - гэжэ тэдэнь харюусаба. **53** Удаань бултадаа гэр гэртээ хариба.

Иисус ба эрэдэе урбаһан эхэнэр

8:1 Иисус Элеон хада дээрэ гараһан байна. **2** Эртэ үглөөгүүр Иисусай дахин Бурхан Сүмэдэ ерэхэдэ, бүхы зон тэрээндэ эрэбэ. Тиин Иисус һуугаад, хүнүүдтэ номнол зааба. **3** Тиихэ үедэнь номшод ба фарисейнүүд өөрынгөө эрэдэ урбаһан нэгэ эхэнэрые

Иисуста асарба. Тэрэ эхэнэрые зоной урда байлгаад, **4** Иисуста хандан: - Багша аа, энэ эхэнэрые эрэдээ урбажа байхадань, бидэ балшыса баряабди, - гэбэд. - **5** Иимэшүүлые шулуугаар шэдэжэ хэхээхэ ёһотой гэжэ Моисей өөрынгөө Хуули дотор захяа һэн. Харин ши юу гэжэ хэлэхэ байнабши? **6** Номшод ба фарисейнүүд юундэ тиигэжэ асуугааб гэбэл, Иисусые туршан үгэ аддуулаад, хожомынъ гэмнэхээ һанаһан байгаа бшуу. Тээд Иисус доошоо тонгойгоод, хургаараа юушьеб газар дээрэ бэшэжэ байба. **7** Тэдэнь юумэ асуугаад һалабагүй, тиихэдэнь Иисус толгойгоо үргөөд, тэдэндэ хандажа: - Таанарай хэнтнай нүтэл хээээдэшье хээгүйб, тэрэ хүнтнай энэ эхэнэрые шулуугаар түрүүн шэдэг! - гэбэ. **8** Тиигээд Иисус дахин доошоо тонгойгоод, газар дээрэ юумэ бэшэжэ байһанаа үргэлжэлүүлбэ. **9** Иисусай тиигэжэ хэлэхыень дуулаад, тэндэ сугларһан зон хойно хойноһоо һубариддан тараба, эгээн ехэ һаһатайшуулынъ түрүүн гаража ошобо. Удаань Иисус эхэнэртэй хоюулан лэ үлэбэ. **10** Иисус толгойгоо өөдэнь үргөөд, эхэнэрһээ асууба: - Эхэнэр аа, бэшэ зон хаана гээшэб? Шамайе хэншье зэмэлээгүй гү? **11** - Хэншье зэмэлээгүй даа, багша аа, - гэжэ тэрэ эхэнэр харюусаба. - Баһа бишье шамайе зэмэлнэгүйб. Яба, дахин нүгэл бү хэ, - гэбэ Иисус.

Иисус болбол дэлхэйе гэрэлтуулэгшэ Гэрэл туяа мун

12 Иисус дахин тэдэнтэй хөөрэлдэбэ: - Би хадаа дэлхэйе гэрэлтүүлэгшэ Гэрэл туяа гээшэб. Минии хойноһоо даһаһан хүн гээшэ харанхы соогуур төөрижэ ябахагүй, харин ами һаһанай гэрэл туяатай болохо юм. **13** - Ши өөр тухайгаа өөрөө гэршэлэн хэлэнэш. Тиимэһээ шинии гэршэлэлгэ ямаршье үндэһэ баримтагүй байна, - гэжэ фарисейнүүд хэлэбэ. **14** Иисус харюусаба: - Хэрбээ өөр тухайгаа минии өөрөөшье хэлээ һаамни, минии хэлэһэн үгэнүүдтэ этигэхэдэ болохо юм, яахадааб гэбэл, би хаанаһаа ерэхэнээ, хайшаа ошохо байһанаа мэдэнэб, харин таанар минии хаанаһаа ерэһые, хайшаа ошохыемни мэдэнэгүйт. **15** Таанар хадаа хүнүүдтэл адли

шиидхэнэт, харин би хэниешье зэмэлнэгүйб. **16** Теэд хүниие зэмэлээшье хаамни, минии зэмэлэл үнэн зүб байха һэн, юундэб гэхэдэ, би гансаараа шиидхэнэ бэшэб, намайе эльгээһэн Эсэгэмни намтай хамта байна. **17** Тиин хоёр хүнэй гэршэлхэдэ этигэжэ болохо юм гээд таанарай Хуули дотор бэшээтэй. **18** Бидэ болбол хоёр гэршэбди: намайе эльгээһэн Эсэгэ бидэ хоёр минии тухай гэршэлнэбди. **19** - Теэд шинии эсэгэ али гээшэб? - гэжэ тэдэ һураба. - Таанар намайешье, минии Эсэгыешье мэдэхэгүйт. Хэрбээ таанар намайе мэдээ һаа, минии Эсэгыешье мэдэхэ һэнта, - гэжэ Иисус харюусаба. **20** Бурхан Сүмэдэ мүнгэ алта үргэдэг газарай хажууда зогсон номножо байхадаа, Иисус тиигэжэ хэлээ һэн. Тиин хэншье тэрэниие барижа тушаагаагүй, ушарынь гэхэдэ, тэрэнэй сагынь үшөө ерээдүй байгаа.

«Минии ошохо газарта таанар ерэжэ шадахагүйт»

21 Иисус баһа иигэжэ хэлээ: - Би һаяар ябахамни. Таанар намайе бэдэрхэт, теэд нүгэлтэйгөө үхэхэт. Тиин минии ошохо газарта таанар ерэжэ шадахагүйт. **22** - «Минии ошохо газарта таанар ерэжэ шадахагүйт» гээшэнь ямар удхатайб? Али энэмнай бээ хорложо үхэхээ һанаба гээшэ гү? - гэжэ еврейнүүдэй ахамадууд хөөрэлдэбэ. **23** - Таанар доодохи дэлхэйн хаямта, харин би дээрэһээ ерээб. Таанар энэ дэлхэйн хүнүүдта, би энэ дэлхэйн бэшэлби. **24** «Таанар нүгэлтэйгөө үхэхэт!» гэжэ би таанарта хэлээб. «Энэ би байнаб» гэхэдэмни үнэншөөгүй һаа, бултадаа нүгэлтэйгөө үхэхэт! - гэжэ Иисус харюусаба. **25** - Тиихэдээ ши хэн гээшэбши? - гэжэ тэдэ асууба. - Би хододоо өөрыгөө хэн гээд нэрлэдэг һэмбиб, тэрэл гээшэб, - гэжэ Иисус харюусаба. - **26** Таанар тухай хэлэхэ, таанарые гэршэлэн зэмэлхэ олон юумэн намда бии, теэд намайе эльгээһэн Эсэгэһээ дуулаһанаал энэ дэлхэйнхидтэ хэлэнэб, харин намайе эльгээгшэ үнэн зүб юм. **27** Эсэгэ тухайгаа тэрэ хэлэнэ гэжэ ахамадууд ойлгобогүй. **28** Иисус үргэлжэлүүлэн хэлэбэ: - Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие таанарай дээшэнь дэгдүүлхэдэ, би хэн

гээшэбиб гэжэ, би өөрынгөө дураар юушые хэдэггүй, Эсэгынгээл хургаһан ёһоор хэлэдэгби гэжэ таанар ойлгохот. **29** Намайе эльгээгшэ хадаа хододоо намтай, тэрэ намайе гансаархана орхёогүй, юундэб гэбэл, би тэрэнэйгээл дура хүсэлые бээлүүлнэб. **30** Иисусай иигэжэ хэлэхэдэ, тэрээндэ олон зон этигэбэ.

Бурханай үхибүүд гу, али шолмосой ухибүүд гү?

31 Удаань Иисус тэрээндэ этигэһэн еврейнүүдтэ иигэжэ хэлэбэ: - Хэрбээ таанар минии хургаалай ёһоор ябаа һаа, үнэхөөрөөл минии шабинар болохот. **32** Тиихэдээ таанар үнэн зүйлые ойлгохот, үнэн зүйл таанарые сүлөөлхэ. **33** - Бидэнэр Авраамай үри һадаһан гээшэбди, хэзээдэшые хэнэйшые барлагууд байгаагүйбди! «Таанар эрхэ сүлөөтэй болохот» гэхэдээ ши ямар юумэн тухай хэлэнэбши? - гэжэ тэдэн харюусаба. **34** Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба: - Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: нүгэл хэгшэ хүн бүхэн нүгэлэй барлагын мүн. **35** Барлаг болбол гэр бүлэ соо үни байдаггүй, харин хүбүүниинь хододоо гэр бүлэдөө үлэдэг. **36** Эрхэ сүлөөе таанарта Хүбүүнэй үгөөл һаа, таанар үнэхөөрөөл сүлөөтэй хүнүүд болохот. **37** Таанар Авраамай үри һадаһан гээшэт гэжэ би мэдэнэб, теэд таанар намайе алаха һанаатай байнат, юундэб гэхэдэ, минии үтэнүүд таанарай зүрхэ сэдхэлдэ байра олоногүй бшуу. **38** Би өөрынгөө Эсэгындэ юу хараһан үзэһэн тухайгаа таанарта хэлэнэб, харин таанар өөһэдынгөө эсэгэһээ дуулаһан юумээ хэнэт. **39** - Манай үбгэ эсэгэ Авраам юм! - гэжэ тэдэ харюусаба. Иисус тэдэндэ хэлэбэ: - Үнэхөөрөө Авраамай үри һадаһан байгаа һаа, таанар Авраамдал адли хэрэгүүдые бүтээхэ һэнта. **40** Харин таанар намайе алахая һананалта, Бурханһаа дуулаһан үнэн зүйл таанарта хэлэһэн хүниие алахая һананалта! Теэд Авраам иимэ юумэ хэдэг байгаа аал! **41** Үгы даа, таанар өөһэдынгөөл эсэгэдэ адли юумэ хэнэт! - Бидэ нүтэл хилэнсэдэ түрөө бэшэбди! Бидэнэй гансал эсэгэ - Бурхан юм! - гэлсэбэ тэдэ. **42** Иисус тэдэндэ харюусаба: - Хэрбээ Бурхан таанарай эсэгэ байгаа һаа, таанар намда дуратай байха һэнта, юундэб гэбэл,

би хадаа Бурханһаа иишэ ерээб, Бурхандаа ошожо ябанаб. Би өөрһөө ерээгүйлби - намайе Бурхан эльгээгээл! **43** Таанар яахадаа минии хэлэһэн үгые ойлгоногүй гээшэбта? Юундэб гэхэдэ, таанар минии хэлэһэн үгэ дуулаха шадалгүй байнат! **44** Таанарай эсэгэ - шолмос юм, тиин таанар зсэгынгээ бүхы дура зоргыел бээлүүлхэ хүсэлэнтэйт. Теэд танай эсэгэ эхинһээ нааша хүнүүдые аладаг байһан лэ, тэрэтнай үнэн зүйлые үзэжэ ядадаг байгаал, ушарынь хадаа, тэрээндэтнай үнэн зүйл гэжэ байхагүйл. Худал юумэ хэлэхэдэ, тэрэтнай өөрынгөө түрэлхи хэлээр дуугардаг һэн, яахадааб гэбэл, тэрэтнай өөрөөшье худалша, худал юумэ үүдхэгшэ байһан юм. **45** Харин үнэн зүб юумэ минии хэлэхэдэ, таанар намда этигэнэгүйт. **46** Нүгэл хээ гэжэ намайе таанарай хэнтнай гэршэлэн харуулжа шадаха гээшэб? Таанарта үнэн зүб юумэ минии хэлэхэдэ, таанар яахадаа намда этигэнэгүйбта? **47** Бурханай мэдэлдэ байгша болбол Бурханай хэлэһэн үгэнүүдые дуулана. Таанар намайе дууланагүйт, юундэб гэхэдэ, таанар Бурханай мэдэлдэ бэшэт.

Иисус ба Авраам хоёр

48 Еврейнүүд Иисуста иимэ харюу үгэбэ: - Шамайе ада шүдхэртэ барюулһан самарян хүн гэжэ бидэ зүб хэлсэдэг байнабди. Иисус харюусаба: **49** - Би ада шүдхэртэ барюулаагүйб: би өөрынгөө эсэгые хүндэлнэб, харин таанар минии нэрэ гутаажа байнат. **50** Би өөртөө алдар соло бэдэрнэ бэшэб, теэд намда алдар соло бэдэрэгшэ ондоо нэгэн бии юм, тэрэл шиидхэнэ. **51** Таанарта үнэн сэхые хэлэнэб: минии һургаалаар ябадаг хүнүүд хэзээдэшье үхэхэгүй! **52** - Ши ада шүдхэртэ барюулһан хүн байнаш гэжэ одоол бидэ лаб мэдэбэбди, - гэлдэбэ, - Авраам наһа баранхай, мүн баһа лүндэншэдшье нүгшэнхэй. Харин ши «минии һургаалаар ябадаг хүнүүд хэзээдэшье үхэхэгүй» гэнэш. **53** Наһа бараһан манай үбгэ эсэгэ Авраамһаа ши ехэ гээшэ гүш? Али наһаяа дүүрэхэн лүндэншэдһөө ехэ гээшэ гүш? Ши хэн гээшэбиб гэжэ өөр тухайгаа һананабши? **54** - Хэрбээ би өөрөө өөрыгөө адцаршуулжа байгаа һаа, минии алдар нэрэ юуншье

бэшэ гээшэ. Теэд намайе минии Эсэгэ алдаршуулна - таанар тэрэниие өөһэдымнай Бурхан гэжэ нэрлэнэт! **55** Теэд таанар минии Эсэгы мэдэнэгүйт, харин би тэрэниие мэдэнэб. Хэрбээ би тэрэниие мэдэхэгүйб гээ наа, би таанартайл адли худалша болохо һэм. Теэд би тэрэниие мэдэхэб, тэрэнэй хэлэдэг үгэнүүдые бээлүүлнэб. **56** Танай үбгэ эсэгэ Авраам минии заларжа ерэхэ үдэрые харахаб гэжэ ханахадаа баярладаг бэлэй, тиин ерэнэн үдэрыемни хараад, баяртай золтой байгаа һэн! **57** - Ши табиншые наһа хүрөөгүй аад, Авраамые хараһан болоно гүш?! - гэжэ еврейнүүд жэгшэбэ. **58** - Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: би хадаа Авраамай үшөө түрөөдүйдэ байгааб, байнашыеб, - гэжэ Иисус харюусаба. **59** Тиихэдэнь еврейнүүд Иисусые шулуудажа алаха гэжэ шулуунуудые бариба. Теэд Иисус тэдэнһээ зайлажа, Бурхан Сүмэнһөө гаража ошобо.

Түрэхэнһөө һохор хүниие Иисус эдэгээбэ

9:1 Энэ ушарай дараа Иисус ябажа ябатараа түрэхэнһөө һохор хүниие хараба. **2** - Багша аа, энэ хүн яахадаа һохор түрөө гээшэб? Хэниинь нүгэл хэнэн байгааб: энэ өөрөө гү, али энээнэй эхэ эсэгэнь гү? - гэжэ тэрэнэй шабинанынь һураба. **3** - Энэ хүн өөрөөшые, эхэ эсэгэньшые нүгэл хээгүй, - гэжэ Иисус харюусаба. Тиин үргэлжэлүүлэн: - Бурханай хаба хүсээе харуулхын тула иимэ юумэн болоо. **4** Үдэр байһан дээрэнь бидэ намайе эльгээһэн Эсэгын хэрэгүүдые бүтээхэ ёһотойбди. Мэнэ гэнээр һүни болохоёо байна, тиихэдэ хэннтые юумэ хэжэ шадахагүй. **5** Дэлхэй дээрэ байгаал хадаа, би энэ дэлхэйн гэрэл туяань гээшэб. **6** Иигэжэ хэлээд, Иисус газарта нёлбобо. Нёлбоһоо шоройтой худхан шабар бүтээжэ, тэрэ шабараараа һохор хүнэй нюдые шабаба. **7** - Иигээд Шилоах сөөрэмдэ ошожо нюураа угаа, - гэжэ Иисус тэрэ һохор хүндэ хэлэбэ (Шилоах гэжэ үгэ «Эльгээгдэмэл» гэнэн удхатай). һохор хүниинь тэндэ ошожо, нюураа угаагаад, юумэ харадаг болошоод ерэбэ. **8** Хүршэнэрыннь, мүн һохор хүнэй юумэ гуйжа һуухые хододоо харадаг байһан хүнүүд хөөрэлдэбэ: - Энэл хүн юумэ гуйжа һуудаг бэшэ һэн аал? **9** - Тиимэ

даа, энэл хүн даа, - гэжэ нэгэ зариманиинь харюусаба. - Бэшэ даа, энэмнай миил тэрээндэ адли хүн байна, - гэжэ нүгөөдүүлэнь буруушааба. - Үнэхөөрөө энэ би байнаб, - гэжэ тэрэ хүниинь өөрөө хэлэбэ. **10** - Теэд ши хайшан гээд харадаг болошоо гээшэбши? - гэжэ тэдэ хүнүүд урдаһаань һураба. **11** - Иисус гэжэ нэрэтэй нэгэ хүн шабар худхажа, тэрэ шабараараа нюдыемни шабаад, иигэжэ хэлээ: «Шилоагда ошожо, нюураа угаа». Би тиихэдэнь тэндэ ошожо, нюураа угаагаад, юумэ харадаг болооб, - гэжэ тэрэ хүниинь харюусаба. **12** - Тэрэ хүн хаанаб? - гэжэ тэдэнь асууба. - Би мэдэнэгүйб, - гэжэ аргалуулһан хүниинь харюусадаг һэн. **13** Урдань хохор байһан тэрэ хүниие фарисейнүүдтэ асарба. **14** Юундэб гэхэдэ, Иисус субботын үдэр шоройгоор шабар худхажа, тэрэ шабараараа хохор хүниие аргалһан байгаа. **15** Хайшан гээд юумэ харадаг болоош гэжэ фарисейнүүд тэрээнһээ баһа асуужа оробо. - Тэрэ хүн нюдыемни шабараар шабаа һэн, би нюураа угаагаад, мүнөө юумэ харанаб, - гэжэ аргалуулһан хүниинь харюусаба. **16** - Энэ хүн Бурханһаа заяагдаһан байха ёһогүй, яахадааб гэбэл, субботые тооногүй, - гэжэ зарим фарисейнүүд мэдүүлбэ. - Теэд нүгэлтэн һаа, энэ хүн иимэ гайхамшаг хэрэгүүдые бүтээхэ байгаа аал? - гэжэ нүгөө зариманиинь буруушаан хэлэбэ. Тиин фарисейнүүд өөһэд хоорондоо арсалдан хубааралдаба. **17** Аргалуулһан хүнһөө тэдэ дахин һураба: - Тэрэ хүн шамайе юумэ харадаг болгоо гэнэш. Тэрээнэй тухай ши өөрөө юун гэжэ һананабши? - Лүндэншэ гэжэ һананаб, - гээд тэрэнь харюусаба. **18** хохор хүн байһанаа, юумэ харадаг болоо гэжэ еврейнүүдэй ахамадууд яабашье этигэбэгүй. Тиигээд юумэ харадаг болоһон хүнэй эхэ эсэгые тэдэ ерүүлбэ. **19** Тиин тэдээнһээ асууба: - Энэ танай хүбүүн гү? Энэтнай хохор түрөө һэн гэнэт. Теэд мүнөө хүбүүнтнай хайшан гэжэ юумэ харадаг болоо юм? **20-21** - Энэ хадаа манай хүбүүн байна гэжэ бидэ мэдэнэбди, энэмнай хохор түрэхэн юм. Теэд хайшан гээд харадаг болооб, хэн энэнииемнай хараатай болгооб гэжэ бидэ мэдэнэгүйбди. Өөрөөнь һурагты. Хүбүүмнай һаһаяа хүсөө, өөрөө хэлэжэ шадаха, - гэжэ эхэ эсэгэ хоёрын харюусаба. **22** Хүбүүнэй түрэлхидын юундэ тиигэжэ

харюусааб гэбэл, еврейнүүдэй ахаматуудһаа айгаа. Ушарынь хадаа, Иисусые Христос гэжэ тоолодог хүн бүхэниие еврейнүүдэй мүргэлэй гэртэ оруулхагүй гэхэн шийдхэбэри тэдэ ахаматууд гаргаад байгаа бшуу. **23** Тиимэхээ: «Хүбүүмнай наһаа хүсөө, өөрһөөнь һурагты», - гэжэ түрэлхидынь хэлэхэн байна. **24** Тиин һохор түрэхэн хүниие хоёрдохёо дуудажа асараад, еврейнүүдэй ахаматууд тэрээндэ хэлэбэ: - Үнэн сэхэ руунь хэлэхэб гэжэ ши Бурханда тангаригаа үгэ! Тэрэшни нүгэлтэн юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. **25** - Нүгэлтэн юм гү, али үгы гү - би мэдэнэгүйб. Харин би һохор байһанаа мүнөө харадаг болооб гэжэл мэдэнэб, - гээд тэрэнь харюусаба. **26** - Тэрэ хүн шамда юу хээб? Хайшан гээд шамайе харадаг болгооб, - гэжэ дахин тэдэ һураба. **27** - Би таанарта хэлээ һэмби, теэд таанар шагааагүйлта. Яагаад дахин намаар хэлүүлхээ һананабта? Магад, тэрэ хүнэй шабинарынь болохо һанаатай байна гүт? - гэжэ тэрэнь харюусаба. **28** - Ши тэрэнэй шабинь гээшэш! Харин бидэ Моисейн шабинар гээшэбди! - гэжэ еврейнүүдэй ахаматууд бадашаба. **29** - Бурхан болбол Моисейтэй хөөрэлдэдэг байһан юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. Харин энэ хүн хаанаһаа бии болооб гэжэ мэдэнэгүйбди. **30** - Ямар жэгтэй юм гээшэб! Тэрэнэй хаанаһаа ерэхые таанар мэдэнэгүйлта, харин тэрэ хүн намайе дахин юумэ харадаг болгоол, - гэжэ аргалуулһан хүниинь харюусан, саашань үргэлжэлүүлбэ: - **31** Теэд Бурхан хадаа нүгэлтэнэй хэлэхые дууладаггүй, харин Бурханиие хүндэлдэг, дура хүсэлыень бээлүүлдэг хүнүүдые дуулагша юм. **32** һохор түрэхэн хүниие харадаг болгоо гэжэ үе һанандаашье дуулаагүйбди. **33** Хэрбээ тэрэ хүн Бурханһаа заяагдаагүй һаа, иимэ юумэ хэжэ шадахагүй һэн! **34** Тиихэдэнь еврейнүүдэй ахаматууд: - Ши түрэхынгөө нүгэлтэй аад, маанадые һургаха һанаатай гүш, - гэжэ тэрэ хүниие бадашаад, намнажархиба. **35** Аргалуулһан хүниие намнаба гэжэ дуулаад, Иисус тэрэниие бэдэржэ олоод, иигэжэ асууба: - Ши Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ этигэнэ гүш? **36** - Багша аа, этигэхым тулада тэрэ хүмнай хэн гээшэб гэжэ намда хэлыш даа, - гээд аргалуулһан хүниинь харюусаба. **37** - Ши тэрээниие харааш.

Тэрэ хүн мүнөө шамтай хөөрэддэжэ байна, - гэбэ Иисус. **38** - Дээдын Эзэн аа, этигэнэб! - гэжэ тэрэнь харюусан, Иисусай урда үбдэглэн унаба. **39** - Зарга сүүд хэхээ би энэ дэлхэйдэ ерээб. Тиихэдээ юумэ харадаггүй хүнүүд харадаг болохо, юумэ харадаг хүнүүд хохор болохо, - гэжэ Иисус хэлэбэ. **40** Иисусай хажууда байһан фарисейнүүд тэрээнһээ асууба: - Теэд бидэниие ши баһа хохор гэжэ тоолоногүй бээш? **41** - Үнэхөөрөө хохор байгаа һаа, таанар зэмэгүй байха һэнта. Теэд таанар юумэ харанабди гэнэт. Иимэ ушарһаа таанар зэмэтэй зандаа үлэнэт, - гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус шударгуу һайн адуулагша

10:1 Хониной хорёодо үүдээрнь оронгүй, ондоо тээгүүр шурган ородог хүн хадаа хулгайшан, дээрмэшэн гээшэ гэжэ үнэниие таанарта хэлэнэб. **2** Үүдээрнь ородог хүн болбол хонин хүрэгэй адуулагшань мүн. **3** Харуулшан тэрээндэ хониной байрын үүдэ нээжэ үгэдэг. Хонидынь тэрэнэйнгээ дууень дууладаг, адуулагшань хонидоо нэрэ нэрээрнь дуудаад, газашань гаргадаг. **4** Хонидоо бултыень байраһаань гаргаад, хонишон хонидойгоо урда ябадаг, харин хонидынь хонишоноо дуугаарнь танижа, хойноһоонь дахадаг. **5** Ондоо хүнэй хойноһоо хонидынь дахахагүй, тэрэ хүнһөө зугадажа арилшадаг байна, юундэб гэхэдэ, ондоо хүнэй дууниинь танигданагүй бшуу. **6** Иимэ таамаг үгэнүүдые Иисус фарисейнүүдтэ хэлэбэ, теэд тэдэнь ойлгобогүй. **7** Иисус үргэлжэлүүлбэ: - Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: хонидой байрын үүдэ гээшэнь би болоноб. **8** Намһаа түрүүн ерээшэд бултадаа хулгайшад, дээрмэшэд байгаа. Теэд хонид тэдэнэй угэ дуулаагүй. **9** Үүдэ гээшэнь би болоноб. Хэн энэ үүдээр ороноб, тэрэ хүн абарагдаха. Тэрэ хүн үүдээр орожо, һуүлдэ газашаа гараад, өөрынгөө бэлшээри олохо байна. **10** Харин хулгайшан болбол гансал хулуухаяа, алахаяа, хандаргаха хюдахаяа ерэдэг юм. Харин би хадаа хүнүүдэй амидаржа һуухын тула, тэрээнһээ гадна, хүнүүд юрын амидаралһаа үлүү амидаралые эдлэхын тула эндэ ерээб. **11** Би болбол шударгуу һайн адуулагша

гээшэб, шударгуу хайн адуулагшань хонидоо абархын тула ами наһаяа үгэдэг юм. **12** Харин хүлхэншэн хадаа хони адуулагша бэшэ юм, тэдэ хонид ондоо хүнэй хаям. Тиимэхээ хүлхэншэн болбол хонидтонь орохоёо ябаһан шонын дүтэлжэ байхые харахадаа, хонёо орхёод, гүйжэ арилшадаг. Тиихэдэнь шоно хонидыень бариха, энээнһээ боложо хонидойнь хүрэг иишэ тиишээ гүйлдэжэ тараха. **13** Тэрэ хүн хони адуулагша бэшэ, харин хүлхэншэн гээшэ, тиимэхээ хонидто һанаагаа зобоногүй. **14** Би хадаа шударгуу хайн адуулагша гээшэб. Би өөрынгөө хонидые мэдэдэгби, минии хонидшые намайгаа мэдэдэг юм. **15** Эсэгэмни намайгаа мэдэдэгтэл адли, бишые Эсэгээ мэдэдэгби. Би болбол өөрынгөө хонидой түлөө ами наһаяа үгэнэб. **16** Энэ хорёо соохи хонидһоо гадна, мүн ондоошые хонид намда бии юм. Тэдэниие би баһа иишэнь асарха ёһотойб. Тэдэ хонид минии үгэ дуулаха юм, тиихэдээ нэгэл хүрэг хонид байха, нэгэл хонишон байха юм! **17** Дахин амидырхынгаа тулада би ами наһаяа үгэхэб, тиимэхээ Эсэгэмни намда дуратай юм. **18** Минии ами наһые хэншые хороохогүй, харин би өөрөө ами наһаяа үгэхэб. Би ами наһаяа үгэхэ эрхэтэйб, би ами наһаяа һөөргэнь абаха эрхэтэйб. Юундэб гэхэдэ, Эсэгэмни намда тиигэжэ захиһан юм. **19** Иигэжэ хэлэхэдэнь, еврейнүүд хоорондоо дахин асатаба. **20** - Энэтнай досоогоо ада шүдхэртэй болоод, дэмыржэ байна. Таанар энэниие юундэ шагнаабта? - гэжэ олон хүнүүдын хэлэбэ. **21** - Энэ досоогоо ада шүдхэртэй хүнэй үгэнүүд бэшэ. Ада шүдхэр һохор хүнүүдые харадаг болгожо шадаха һэн аал? - гээд нүгөөдүүлынь буруушааба.

«Эсэгэ бидэ хоёр - нэгэмди»

22 Үбэлэй саг байгаа. Бурхан Сүмые Шэнэлэлгын хайндэрые Иерусалимда тэмдэглэжэ байба. **23** Бурхан Сүмын хорёодо Соломоной баханануудай хажуугаар Иисус сэнгэжэ ябаба. **24** Тэрэниие тойроод еврейнүүд сугларжа: - Ши хэды болотор бидэнэй тэсэбэриие туршажа үзэхэ һанаатайбши? Хэрбээ ши Христос юм һаа, манда сэхэ хэлыш, - гэлдэбэ. **25** - Би таанарта хэлээ һэм, теэд

таанар намда этигэнэгүйлта. Өөрынгөө Эсэгийн нэрэхээ минии бээлүүддэг хэрэгүүд - минии гэршэ болоно гээшэ. **26** Теэд таанар намда этигэнэгүйт, юундэб гэбэл, таанар минии хонид бээшэлта. **27** Минии хонид минии үгэ дууладаг юм, бишье тэдэнээ мэдэхэб, тэдэмни минии хойноһоо дахажа ябана. **28** Би тэдэндэ мүнхэ наһа үгэнэб, тэдэ хэээшье хосорхогүй, тэдэниие намһаа хэншье буляжа абахагүй. **29** Тэдэниие намда үгэнэн Эсэгэмни бултанһаа холо дээгүүр юм. Минии хонидые Эсэгэхэмни хэншье буляжа шадахагүй. **30** Эсэгэ бидэ хоёр - нэгэмди. **31** Тиихэдэнь еврейнүүд Иисусые алаха гэжэ дахин шулуунуудые барйба. **32** Иисус хэлэбэ: - Эсэгийнгээ хүсөөр би таанарта ехэ олон һайн юумэнүүдые харуулааб. Тэдэ юумэнүүдэймни алинайнь түлөө намайе шулуудаж алаха һанаатай байнат? **33** - Бидэ шамайе һайн юумэ хэнэнэйшни түлөө бээшэ, харин Бурханиие доромжолһонойш түлөө шулуудаж алахаяа һананабди! Ши юрын хүн аад, өөрыгөө бурхан гээшэб гэжэ айладханаш. **34** Иисус харюусаба: - «Таанар - бурханууд гээшэт гэжэ би хэлээб», - гэжэ танай Хуули соо бээшээтэй бээшэ аал? **35** Хэдүүдтэ Бурхан өөрынгөө үгые хэлээб, тэдые Хуулитнай бурханууд гэжэ нэрлэнэ, тиихэдэ Нангин Сударта худал юумэн байха ёһогүй юм. **36** Харин намайе Эсэгэмни өөртөө зорюулан, энэ дэлхэйдэ эльгээһэн юм. Тиимэхээ «би болбол Бурханай Хүбүүмби» гэхэдэмни, «ши Бурханиие доромжолнош» гэжэ таанар намда яахадаа хэлэхэ болобот?! **37** Эсэгийнгээ хэрэгые би бүтээнэгүй гээшэ гүб? Яахадаа таанар намда этигэнэгүйбта? **38** Эсэгийнгээ хэрэгүүдые бээлүүлжэ байхадамни, минии хэлэдэг үгэнүүдтэ этшээшьегүй һаа, минии бүтээдэг хэрэгүүдтэ этигэгты! Тиихэдээ Эсэгэмни минии зосоо байна, би Эсэгийнгээ зосоо байнаб гэжэ таанар мэдэхэт, ойлгохот. **39** Еврейнүүд Иисусые дахин барихаяа һэдэбэ, теэд Иисус тэдэндэ баригдабагүй. **40** Тиигээд Иисус Иорданай нүгөө эрьедэ ошобо. Урдань тэрэ газарта Иоанн хүн зониие уһаар арюудхалан байна. Тэндэ Иисус ойро зуура үлэбэ. **41** Тэрээндэ олон зон ерэнэн байна. «Иоанн нэгэшье гайхамшаг хэрэг бүтээгээгүй һэн, теэд Иисус тухай хэлэнэн бүхэниинь зүб байна», - гэжэ тэдэ хэлсэбэ. **42** Тэндэ ерэнэн

олон хүнүүд Иисуста этигэбэ.

Лазарь нугшэбэ

11:1 Мария Марфа эгэшэ дүүнэртээ Вифани тосхондо суг һуудаг Лазарь гэжэ нэрэтэй нэгэ хүн үбдэбэ. **2** Мария гээшэнь Дээдын Эзэнэй хүлдэ һайхан үнэртэй ургамалай шүүһые түрхөөд, толгойнгоо үһөөр хүлыень аршаһан эхэнэр мүн. Мариин Лазарь гэжэ дүү хүбүүтшинь үбдэһэн байгаа. **3** Эгэшэ дүү хоёрынь: «Багша аа, шинии дуратай хүтгшни үбдөөд байна» гэжэ Иисуста дуулгаба. **4** Тиигэжэ дуулаад: - Энэ үбшэн хадаа Лазариие үхүүлхын тула бэшэ, харин Бурханиие алдар суутай болгохын тула, тиин Бурханай Хүбүүе алдаршуулхын тула болоо, - гэжэ Иисус хэлэбэ. **5** Марфа, Мария, Лазарь гурбанда Иисус дуратай байгаа. **6** Теэд Лазариин үбдэжэ байһан тухай дуулабашье, Иисус аяар хоёр үдэрэй туршада байһан газарһаа хүдэлбэгүй. **7** Удаань Иисус шабинартаа хэлэбэ: - һөөргөө Иудейдээ бусая. **8** - Багша аа, Иудейн зон һаяхан шамайе шулуудажа алахаяа һанаа һэн лэ, харин ши дахин тиишэ ошохоёо байна гээшэ гүш? - гэжэ шабинарынь багшаһаа асууба. **9** Иисус тэдэндээ иигэжэ хэлэбэ: - Нэгэ үдэртэ арбан хоёр час гээшэ бэээ? Үдэр ябаһан хүн бүдэржэ унахагүй - энэ дэлхэйн һаруул байһые харана бшуу. **10** Харин һүни ябаһан хүн бүдэржэ торожо унаха, яахадааб гэбэл, дэлхэйдэ гэрэл байнагүй бшуу. - **11** Тиигэжэ хэлээд, Иисус үргэлжэлүүлбэ: - Манай нүхэр Лазарь унтажа байна. Би тэрэниие һэрээхээ ошохомни. **12** - Багша аа! Хэрбээ Лазарь унтажа байгаа һаа, тэрэнэй бэень һайн болохо бэшэ гү даа, - гэжэ Иисуста шабинарынь хэлэбэ. **13** Лазарь унтажа байна гэхэдээ, һаһа бараа гэһэн удхатайгаар Иисус хэлээ, теэд шабинарынь юрэ миин лэ нойрсожо байна гэжэ һанаа бшуу. **14** Тиихэдэнь шабинартаа хандан: - Лазарь һаһа бараа, - гэжэ Иисус сэхэ хэлэбэ. - **15** Теэд тэндэ байлсаагүйдөө таанарай түлөө баярланаб, юундэб гэбэл, таанар намда этигэхэт. Зай, Лазарьта ошоёбди! **16** Эхир гэжэ ара нэрэтэй Фома хүбүүн: - Багшатаяа хамта ошолсоёбди, хамта үхэнэ бээбди! -

гэжэ бэшэ шабинартаа хэлэбэ.

Иисус Лазариие амидыруулба

17 Лазарь аяар дүрбэн үдэрэй саада тээ нүгшөөд, агы нүхэндэ хэбтэнэ гэжэ Иисус Вифанида ерээд мэдэбэ. **18** Вифани гээшэнь Иерусалимһаа холо бэшэ, гурбан модо шахуу газарта байгаа. **19** Дүүгынгээ наһа барахада уйдан гашуудажа байһан Марфа Мария хоёрой наһа заһахаяа олон еврейнүүд тэдэндэ ошобо. **20** Иисусай ерэжэ ябаһан тухай дууламсаараа, Марфа тэрэниие угтахаяа урдаһаань гараба. Мариинь гэртээ үлэбэ. **21-22** - Багша аа! Хэрбээ шинии эндэ байгаа һаа, ахамни наһа барахагүй бэлэй! Теэд шинии гуйһан бүхы юумые Бурхан мүнөөшье шамда үгэхэ гэжэ би мэдэнэб, - гэжэ Иисуста Марфа хэлэбэ. **23** - Шинии ахашни дахин амидырха, - гэжэ Марфада Иисус хэлэбэ. **24** - Амидыралгын үедэ, һүүлшын Үдэртэ ахамни бодохо юм гэжэ би мэдэнэб, - гээд Марфа харюусаба. **25** Иисус иигэжэ хэлэбэ: - Би хадаа Амидыралга гээшэб, Ами наһан гээшэб. Намда этигэдэг хүн үхөөшье һаа, амиды болохо юм. **26** Намда этигэлтэй амидарһан ямаршье хүн хэзээдэшье үхэхэгүй юм. Ши энээндэ этигэнэ гүш? **27** - Этигэнэб даа, Дээдын эзэн! Ши хадаа Христос гээшэш, энэ дэлхэйдэ ерэхэ ёһотой Бурханай Хүбүүн гээшэш гэжэ би этигэнэб, - гээд Марфа харюусаба. **28** Тиигэжэ хэлээд, Марфа һэмээхэнээр Мария эгэшээ дуудажа: - Багша эндэ ерээд байна, тэрэ шамайе ерэ гэнэ, - гэбэ. **29** Эгэшэнь түргэн бодожо, Иисуста ошобо. **30** (Иисус тиихэдэ тосхондо үшөө хүрөөгүй, Марфын угтаһан газарта зогсожо байгаа.) **31** Гэртэнь Мариин наһа заһажа байһан еврейнүүд эхэнэрэй түргэхэн бодожо, газашаа гарахые обёорон, энэмнай дүүтынгээ хүдөөлүүлһэн агы нүхэнэй хажууда уйлахаяа ошобо гэжэ наһаад, хойноһоонь дахалдаба. **32** Мария Иисусай байһан газарта ерэхэдээ, тэрэниие хараад, хүлдэнь дохин унажа: - Багша аа! Хэрбээ шинии эндэ байгаа һаа, дүүмни наһа барахагүй бэлэй! - гэбэ. **33** Мариин, мүн Мариитай хамта ерэлсэһэн еврейшгүүдэй уйлажа байхые хараад, Иисус

айхабтар ехээр гашуудан гуниглаба. **34** - Таанар тэрэниие хаана хүдөөлүүлээбта? - гэбэ. - Багша аа, ошоёл даа, бидэ харуулһуубди, - гэжэ тэдэниинь харюусаба. **35** Иисус уйлашаба. **36** - Харыта, Иисус тэрээндэ ямар ехэ дуратай байгаа гээшэб! - гэлдэбэ еврейнүүд. **37** Тэдэнэй зариманиинь бэе бээдээ: - һохор хүниие Иисус харадаг болгоо һэн. Лазариешье амиды мэндэ байлгажа шадахагүй байгаа аал? - гэбэ. **38** Иисус бүри ехээр сэдхэлээ хүдэлгэн, агы нүхэндэ дүтэлбэ. Энэнь орохо газартаа шулуугаар бүглөөтэй агы нүхэн байгаа. **39** - Шулууень эндэхээ абагты! - гэбэ Иисус. - Багша аа! Үнэр орошоод байна ёһотой. Аяар дүрбэн үдэр эндэ хүдөөлүүлээтэй байнал, - гэжэ наһа барагшын эгэшэ Марфа хэлэбэ. **40** - «Хэрбээ игүтэжэ ябаа һаа, Бурханай алдар солые үзэхэш», - гээд шамда би хэлээ бэшэ һэн аалби? - гэжэ Иисус Марфада харюусаба. **41** Шулууень зайлуулба. Иисус Тэнгэри өөдэ хараад: - Эсэгэ аа, намайе дуулаһандашни баясхалан хүргэнэб. **42** Ши намайе хододоо дуулажа байдагши гэжэ би мэдэнэб, теэд намайе ши эльгээгээш гэжэ эндэ зогсогшо хүтгүүдэй этигэхынь тула би тиигэжэ хэлээб! - гэжэ **43** Иисус хэлээд: - Лазарь, эндэхээ гара! - гэжэ шангаар захиран дуугарба. **44** Наһа бараһан хүниинь агы нүхэн сооһоо гаража ерээбэ. Хүдөөлүүлхэдээ орёодог бүдөөр хүл гарнуудынь орёогдонхой, нюурынь баһал бүдөөр боогоотой байгаа бэлэй. - Боолтыень тайлагты, һаадгүй ябаад ошог! - гэжэ тэдэндэ Иисус хэлэбэ.

Фарисейнууд Иисусые алаха гэжэ нюусаар хэлсэбэ

45 Марида ерэхэн еврейнүүдэй олониинь Иисусай юу бүтээһыень хараад, тэрээндэ этигэбэ. **46** Гэбэшье зариманиинь фарисейнүүдтэ ошожо, Иисусай юу хэхэн тухайнь дуулгаба. **47** Ахамад санаартан ба фарисейнүүд зүблөө зарлаба. - Зай, яахамнай гээшэб? Энэ хүн олон янзын дүлгэ тэмдэгүүдые харуулна. **48** Иимэ юумэ саашадаашье харуулха арга тэрээндэ олгоо һаамнай, бултадаа тэрээндэ этигэдэг болохонь гээшэ. Тиихэдэнь Римэйхин ерээд, Бурхан Сүмьемнай, бүхы зонииемнай үгы хэхэ байна, - гэжэ тэдэ

хэлсэбэ. **49** Энэ жэлдэ ахамад санаарта байһан Кайафа гэгшэнь тэдэндэ иигэжэ хэлэбэ: **50** - Таанар юушые ойлгоногүйт! Хэрбээ бүхы еврей зоной түлөө гансал хүн үхөө һаа, таанарта дээрэ байха гэжэ таанар ойлгоногүй гээшэ гүт? **51** Кайафа өөрһөө тиигэжэ хэлээ бэшэ, харин энэ жэддэ ахамад санаарта байхадаа уридшалан мэдээд: Иисус хүн зоной түлөө үхэхэ гээ. **52** (Тиин гансашые еврей зоной түлөө бэшэ, харин газар дэлхэй дээгүүр эндэ тэндэ бутаран тарашаһан Бурханай бүхы үхибүүдые суглуулан нэгэдхэхын түлөө үхэхэ юм.) **53** Тиин тэрэ үдэрһөө хойшо ахамад санаартан ба фарисейнүүд Иисусые яжа алахамнай ааб гэжэ бододог болобо. **54** Тиимэ ушарһаа Иисус еврейнүүдэй дунда өөрыгөө мэдүүлэнгүйгөөр ябадаг болобо. Сүл губиин хажууда байһан Эфраим гэжэ хотодо ошожо, шабинартайгаа хамта байба. **55** Еврейнүүдэй Паасха болохонь ойртожо байгаа. һайндэрэй урдахана арюудхууддаг заншалаа сахижа, орон нютагайнь олон зон Иерусалимда ерэбэ. **56** Бурхан Сүмэ дотор сугларһан тэдэ хүнүүд Иисусые бэдэрэн, өөһэд дундаа иигэжэ хөөрэлдэбэ: «Таанар юун гэжэ бодонобта? һайндэртэ тэрэ ерэхэгүйнь гээшэ ха?» **57** Ахамад санаартан ба фарисейнүүд иимэ захиралта гаргаба: Иисусые барижа хаахымнай тула, тэрэнэй хаана байһые мэдэһэн хүн бүхэн бидэндэ дуулгаха ёһотой.

[Мария Иисусые һайхан үнэртэй ургамалай шүүһээр түрхибэ](#)

12:1 Паасхын болохоһоо зургаан хоног урид Иисус Вифанида ерэбэ. Лазариин һууһан эгээл тэрэ нютагта Иисус урид ерэжэ, Лазариие үхөөд байхадань амидыруулаа бэлэй. **2** Иисусай хүндэлэлдэ тэндэхин эдее хоол бэлдээд, угтамжа хэбэ. Марфа эдее хоол асарна, харин Лазарь Иисустай, бусад айлшадтай хамта столдо һууна. **3** Тэрэ үедэ Мария тон үнэтэй, һайхан үнэртэй нэгэ домбо нард ургамалай шүүһые асараад, тэрэнээ Иисусай хүл дээрэ адхаба. Удаань, Иисусые угаа ехээр хүндэлдэг байһанаа гэршэлэн, хүлыень толгойнгоо үһөөр аршаба. Бүхы гэр соо шүүһэнэй һайхан үнэр анхилшаба. **4** Тиихэдэнь Иисусай шабинарай нэгэниинь - Иуда

Искарот (удаань Иисусые барижа үгэһэн урбагша) иигэжэ хэлэбэ: **5** - найхан үнэртэй энэ ургамалай шүүһые гурбан зуун динари мүнгөөр худалдаад, тэрэ мүнгыень юундэ үгытэйшүүлдэ хубаажа үгөөгүй гээшэб? **6** (Иуда хадаа үгытэйшүүлдэ һанаагаа зобоод тиигэжэ хэлээгүй һэн, харин тэрэ хүн өөрөө хулгайшан байһан юм: тэрээндэ даалгагдаһан хамтын мүнгые олон ушарта өөрынгөө хэрэглэмжэдэ гаргашалдаг байгаа.) **7** - Мариие бү һаатуулагты! Намайе хүдөөлүүлхэ үдэртэ дурасхан энэ ургамалай шүүһые Мария хадагалжа байгаа юм, - гэжэ Иисус харюусаба. - **8** Үгытэйшүүл хододоо таанартай суг байха, харин би хододоо таанараар хамта байхагүйб. **9** Тэрэ хабада еврейнүүд Иисусай тэндэ байһые мэдээд олоороо сугларба. Гансашье Иисусые харахаяа бэшэ, харин тэрэнэй амидыруулһан Лазариие харахаяа тэдэ ерээ бшуу. **10** Тиихэ үедэ ахамад санаартан Лазариешье алаха гэжэ шиидэһэн байгаа. **11** Юундэб гэбэл, Лазарьһаа боложо олон еврейнүүд Иисуста ерэдэг, тэрээндэ шүтэдэг болоо хаям. Иисус Иерусалимда ерэбэ. **12** Хойто үдэрын Паасхын найрта хабаадалсагша зон Иисусай Иерусалимда дүтэлжэ ябаһан тухай дуулаад байба. **13** Тэдэ зон пальма модоной мүшэрнүүдые баряад, Иисусые угтахаяа гараба. Тэдэ иигэжэ хашхаралдаба: - Осанна! Дээдын Эзэнэй түлөө заларжа ябаһан Израилиин Хаан алдаршан мандаг! **14** Иисус бэдэржэ олдоһон залуу элжэгэ дээрэ һууба ха. Иигэжэ Нангин Судар соо бэшээтэй байһан мүрэнүүд бодото дээрэ бээлбэ: **15** «Сионой басаган, ши бү ай! Харьш! Тээ тэрэ шинии Хаан залуу элжэгэ унаад, шамда дүтэлжэ ябана!» **16** Түрүүшээр энээн тухай шабинарын юушье ойлгоогүй байгаа. Харин Иисусай алдар соло элирхэдэнь лэ, Иисус тухай лүндэншэдэй урид хэлээшээр болобо хаям гэжэ тэдэнь ойлгоо һэн. **17** Үхэһэн Лазариие агы нүхэнһөөнь дуудан Иисусай амидыруулхада байһан хүнүүд энэ ушар тухай хөөрөһөөр лэ байгаа. **18** Тиимэһээ гайхамшаг хэрэг бүтээһэн хүн энэ юм байна гэжэ мэдэхэдээ, олон зон Иисусые угтахаяа гараа. **19** Харин фарисейнүүд өөһэд дундаа хөөрэлдэбэ: - Харана гүт, бидэнэй хэһэн юумэнүүд үрэ дүнгүй байна. Хүн зон бултадаа тэрэнэй хойноһоо дахажа ябанал!

Иисус нугшэхэ байһан тухайгаа хэлэнэ

20 Бурханда мүргэхээ найрта ерэнэн зоной дунда грегүүдшые бии һэн. **21** Тэдэнэр Филипптэ ошожо гуйба (тэрэнһ Галилейн газарай Вифсаидһаа гарбалтай һэн): - Манай эзэн аа, бидэнэр Иисустай уулзаха һанаатай байнабди. **22** Филипп энээн тухай Андрейдэ ошожо дуулгаба, тиигээд Андрей Филипп хоёр хоюулаа Иисуста ошожо хэлэбэ. **23** Иисус харюусаба: - Бурханай алдар нэрэдэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй хүртэхэ саг ерэбэ! **24** Таанарта үнэниие хэлэнэб: шэниисын орооһон газарта унаад хосороогүй һаа, миил гансахан орооһон зандаа үлэхэ, харин тэрэ орооһон хосорходоо ехэ ургаса асарха юм. **25** Ами һаһаяа хайрладаг хүн хадаа ами һаһаяа хосорооно гээшэ, харин энэ дэлхэйдэ байхадаа ами һаһаяа хайрладаггүй хүн мүнхэ һаһатай болохо юм. **26** Намда алба хэдэг хүн минии хойноһоо дахаад ябаг! Минии байһан лэ газар минии зараса байлсаха. Намда алба хэдэг хүниие минии Эсэгэ хүндэлхэ юм. **27** Мүнөө сэдхэл һанаамни ехээр зобожо байна! Юушые гэжэ хэлэхэбиб даа? «Эсэгэ аа! Намайе энэ зоболонто саһаа абарыш даа!» - гэхэ гүб? Теэд би энэл зоболонто сагай түлөө ерээ хаямбиб! **29** Эсэгэ аа, өөрынгөө нэрые адцаршуула! Тиихэдэнь тэнгэриһээ иимэ абяа дуун дулдаба: - Би алдаршуулааб, бүришые ехээр алдаршуулхаб! **29** Тэндэ байһан зон энэ дууе дуулаба. Нэгэ зарим хүнүүдынһ тэнгэри дуугараа гэлсээ, нүтөөдүүлынһ - Бурханай эльгээгдэмэл Иисуста юумэ хэлэбэ гэлсээ һэн. **30** Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба: - Энэ дуун минии тулада бэшэ, харин таанарай тулада тэнгэриһээ дулдаба гээшэ! **31** Иигээд энэ дэлхэйе сүүдлэхэ саг тулажа ерэбэ, мүнөө энэ дэлхэйн Ноёниинһ һэегүй намнуулха! **32** Зүгөөр би газар дээрэһээ өөдөө дэгдээгдэхэдээ бүхы зониие өөртөө хабаадуулхаб! **33** Иисус иигэжэ хэлэхэдээ, ямар үхэлөөр үхэхэ байһанаа мэдүүлбэ гээшэ. **34** Арад зон тэрээндэ харюусаба: - Христос болбол хэтэ мүнхэдөө амиды ябаха юм гэжэ Хуули дотор бэшээтэй байна гэжэ бидэ дуулаа һэмди. Харин ши Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн өөдөө дэгдээгдэхэ юм гэжэ яахадаа хэлэхэ

болобош? Тиигээд тэрэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн гээшэшни хэн юм? **35** Иисус тэдэндэ иигэжэ хэлэбэ: - Гэрэл туяагай таанартай хамта байха сагынь бага үлэбэ. Шэг балай харанхы таанадые хушаагүйдэ, гэрэл туяагай байһан дээрэнь ябажа ябыт даа. Юундэб гэхэдэ, харанхы соогуур ябадаг хүн хайшаашье ошохоёо мэдэдэггүй. **36** Харин мүнөө дээрээ таанарта гэрэл туяагай толоржо байхадань, гэрэл туяада этигэгты - тиигэбэл гэрэл туяагай хүбүүдынь болохот! Эдэ үгэнүүдээ хэлээд, Иисус тэдэнһээ зайсажа, далда оробо.

Еврейнүүд этигэбэгүй

37 Тиимэ олон дүлгэ тэмдэгүүдые хүн зондо Иисусай харуулбашье, тэдэнэр Иисуста этигэбэгүй. **38** Иигэжэ лүндэншэ Исаяя гэгшын хэлэһэн удаадахи үгэнүүд хүсэлдээ бшуу: «Эзэн Бурхан аа, бидэнэй хэлэһэн үгэнүүдтэ хэн этигээ юм? Эзэн Бурханай эршэ хүсэ хэндэ нээгдэн элирүүлэгдээ юм?» **39** Ондоо газарта Исаяя юундэ тэдэ этигэжэ шадахагүйб гэжэ тайлбарилһан байгаа: **40** «Бурхан хадаа тэдэ хүнүүдые һохор болгоо, ухааень балартуулаа, тиимэһээ тэдэ нюдөөрөө юумэ харанагүй, ухаагаараа юумэ ойлгоногүй. Тиигээгүй һаа, намда тэдэ хандаха һэн, би тэдэниие аргалжа эдэгээхэ һэм». **41** Исаяя юундэ тиигэжэ хэлээб гэбэл, Иисусай хүсэ шадалые үзэһэн хараһан байгаа, Иисус тухай хэлээ. **42** Теэд ахамадуудайшые дунда Иисуста этитэһэн хүн үсөөн бэшэ һэн, харин энээн тухайгаа тэдэ сэхэ хэлэхээе фарисейнүүдһээ түбэгшөөдэг, мүн еврейнүүдэй мүргэлэй гэрһээ намнуулхабди гэжэ айдаг байгаа. **43** Хүнүүдэй магтаалда хүртэхэ гээшэ Бурханай һайшаалда хүртэхэһөө дээрэ гэжэ тэдэ һанаһан байна.

Этигэлгэ ба буруушаалга

44 Иисус шангаар дуутарба: - Намда этигэдэг хүн болбол намда этигэнэ бэшэ, харин намайе эльгээгшэдэ этигэнэ гээшэ. **45** Намайе

харадаг хүн болбол намайе харана бэшэ, харин намайе эльгээһэн Эсэгые харана гээшэ. **46** Би хадаа Гэрэл туяа гээшэб, тиин намда этигэдэг хүн бүхэн шэг балай харанхы соо үлэшэхэгүйн тула би энэ дэлхэйдэ ерээб. **47** Минии хэлэһэн үгэнүүдые шагнаад, тэдэ үгэнүүдыем дууладаггүй хүниие би сүүдлэхэгүйб: би энэ дэлхэйе сүүдлэхээ бэшэ, харин абархаяа ерээб. **48** Намайе буруушааһан, минии үгэ дуулаха дураггүй байһан хүндэ заргаша бии, тэрэ хүниие минии хэлэһэн үгэ һүүлшын Үдэртэ буруушаан гэмнэхэ юм! **49** Ушарынь хадаа, би өөрһөө хэлэнэгүйб - намайе эльгээһэн Эсэгэ юу хэлэхэб, яагаад номнохоб гэхэн захяа заабари намда үгөө юм. **50** Энэ захяа заабаринь мүнхэ наһа олгохо юм гэжэ би мэдэнэб. Тиимэхээ минии хэлэһэн бүхы юумэн Эсэгымни хэлэ гэжэ захиһан лэ юумэн гээшэ.

Иисус шабинарайгаа хул угааба

13:1 Иимэ ушар Паасхын һайндэрэй урдахана болоо һэн. Энэ дэлхэйе орхёод, Эсэгэдээ бусаха сагни ерэбэ гэжэ Иисус мэдэжэ байгаа. Энэ дэлхэй дээрэ үлэхэ шабинартаа тэрэ аргагүй дуратай һэн. Мүнөө тэрэнээ Иисус тон элээр харуулба. **2** Үдэшэлэн Иисус шабинартайгаа хамта зоог барихаяа байба. Иисуста урбаха гэхэн һанал бодолые Симон Искариодой Иуда гэжэ хүбүүндэ шолмос идхан түрүүлбэ. **3** Эсэгэмни бүхы юумэ намда үгөө, би Бурханһаа ерээб, мүнөө иигээд Бурхандаа бусахамни гэжэ Иисус мэдэжэ байгаа. **4** Иисус столой саанаһаа бодожо, гадар хубсаһаа тайлаад, полотенци абажа бүһэлбэ. **5** Удаань хүнэг соо уһа хээд, шабинарайгаа хул угаажа, бүһэлһэн полотенцеэрээ хүлыень аршажа эхилбэ. **6** Симон Петрто Иисус ошобо. - Багша аа! Ши минии хул угаахаяа һанаба гээшэ гүш? - гэбэ Петрынь. **7** - Минии юу хэжэ байһые ши ойлгоноггүйш. һүүлдэ ойлгохош, - гэжэ Иисус харюусаба. **8** - Минии хул угаахашни гээшэ гү?! Яабашье угаалгахагүйб! - Хэрбээ шамайе угаагаагүй һаамни, ши хойшодоо минии бэшэш. **9** - Багша аа! Тиигээ һаа, хүлыемни угааһаа гадна, мүн гарыемни,

толгой тархийемни угаагыш! - гэжэ Петр хэлэбэ. **10** - Угаагдаһан хүнэй хүлыень лэ угааха ёһотой юм - тэрэ хүн арюун сэбэр байна хаям. Мүн таанаршые арюун сэбэр хүнүүд гээшэт, теэд бултадаа арюун сэбэр бэшэт, - гэжэ Иисус харюусаба. **11** Өөрыень хэн барижа үгэхэб гэжэ Иисус мэдэжэ байгаа, тиимэхээ: «Бултадаа арюун сэбэр бэшэт», гэжэ тэрэ хэлээ. **12** Шабинарайгаа хүл угааһанай дараа хубсаһаа үмдөөд, тохоногоороо дэрэ тулан һуужа, тэрэ иигэжэ хэлэбэ: - Таанарта минии юу хэһэн тухай мэдэнэ гүт? , **13** Таанар намайе багша, Дээдын Эзэн гэжэ нэрлэнэт, энэ зүб - би үнэндөө тиимэб. **14** Тиин Дээдын Эзэн, багша байһан аад, би таанарай хүл угаагааб, тиимэхээ таанаршые бэе бэеынгээ хүл угааха ёһотойт. **15** Намдал адли юумэ хэжэ байхынтнай тула би таанарта жэшээ харуулба гээшэб. **16** Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: зараса хадаа өөрынгөө эзэнһээ ехэ бэшэ, эльгээгдэмэл хадаа эльгээгшэхээ ехэ бэшэ юм. **17** Мэдэжэ абаһан энэ юумэээ бэелүүлээ һаа, таанар аза жаргалтай байхат.

Иисуста урбаха хун тухай

18 Бултанайтнай тухай би хэлэнэгүйб: хэдүүдыетнай шэлэжэ абаһанаа би мэдэнэб. Теэд: «Намтай суг хамта хилээмэ эдижэ байһан хүн минии урдаһаа эсэргүүсэбэ» гэхэн Нангин Сударай үгэнүүд бодото дээрээ хүсэддэг лэ даа. **19** Би таанарта энээн тухай энэ үйлэ хэрэгэй болохоһоо урид хэлэжэ байнаб. Тиин иимэ юумэнэй болоходонь, намайе лүндэншэдэй хэлээшэ хүн мүн байгаа юм байна гэжэ таанар этигэхэт. **20** Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: минии эльгээһэн хүниие угтажа абаһан хүн намайе угтажа абана гээшэ, намайе угтажа абаһан хүн намайе эльгээһэн Эсэгые угтажа абана гээшэ. **21** Тиигэжэ хэлээд, Иисус ехэтэ һанаагаа зобобо. - Таанарай нэгэнтнай намда урбалта хэхэнь гэжэ би үнэн зүбые таанарта хэлэнэб, - гэжэ Иисус гэршэлэн хэлэбэ. **22** Хэн тухаймнай хэлэнэ гээшэб гэжэ ойлгожо ядан, шабинарынь урда урдаһаа харалсаба. **23** Иисустай зэргэлээд тэрэнэй дуратай шабинь толгойгоо багшынгаа

сээжэдэ налаад нууба. **24** Энэ хэн тухай хэлэнэ гээшэб гэжэ Иисусаа нурахыень Симон Петр тэрэ шабидань тэмдэг дохёо үтэбэ. **25** Тиин шабинь Иисуста хандан: - Багша аа, тэрэ урбагша хэн гээшэб? - гэжэ асууба. **26** - Табаг соо хилээмэ дэбтээгээд, нэгэндэтнай үтэхэб, тэрэтнай намда урбалта хэхэ, - гэжэ Иисус харюусаба. Тиигээд Иисус зүһэм хилээмэ табаг соо дэбтээгээд, Симон Искарриодой Иуда гэжэ хүбүүндэ үтэбэ. **27** Хилээмэ абан сасуунь, Иудын досоо Сатана ороодхибо. - Хэхэ гэжэ һанаһан Юумээ үтэр хэ, - гээд Иудада Иисус хэлэбэ. **28** Юундэ Иисусай тиигэжэ хэлэһыень столдо нуугшадай хэнииньшые ойлгобогүй. **29** Хамтын мүнгые Иудын барижа байһан тула, «һайндэртэ хэрэгтэй юумэ бидэндэ худалдажа аба» гэжэ тэрээндэ Иисус хэлээ гээшэ ха, али үтышые һаа, үгытэй ядуу зондо юумэ абажа үтэхыень Иудада захяа ха гэжэ зариманиинь бодобо. **30** Иуда хилээмээ абаад, тэрэ дороо газашаа гараба. һүни болоод байгаа.

Жэнэ захяа заабари

31 Иудын газар гараһан хойно Иисус хэлэбэ: - Одоол мүнөө Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй адцаршаха саг ерэбэ, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй алдар солонь Бурханай алдар соло гээшэ. **32** Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй алдар солонь Бурханай адцар солые элирүүлбэл, Бурханшые Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ байһан алдар солые элирүүлхэ юм. Бурхан энээниие мэнэ гэхээр элирүүлнэ. **33** Үхибүүдни, таанартай суг хамта байха сагни намда бага үлөө. Таанар намайе бэдэрхэт, теэд еврейнүүдэй ахамадуудта хэлэхэндэл адляар, би таанарташые мүнөө хэлэхэмни: «Минии ошохо газарта таанар ерэжэ шадахагүйт». **34** Би таанарта шэнэ захяа заабари үгэнэб: бэе бээдээ дуратай байгты. Би таанарта дуратай байгаа, тэрээндэл адляар таанаршые бэе бээдээ дуратай байгты. **35** Хэрбээ бэе бээдээ таанарай дуратай байгаа һаа, таанар минии шабинар гээшэт гэжэ барандаа мэдэхэ.

Петр намһаа арсаха гэжэ Иисус уридшалан хэлэбэ

36 - Багша аа, ши хайшаа ошохошни гээшэб? - гэжэ Симон Петр Иисусаа һураба. - Мүнөө дээрээ ши минии хойноһоо дахажа шадахагтш, теэд хожомшог болоод намда ерэхэш, - гэжэ Иисус харюусаба. **37** - Багша аа! Би мүноө шинии хойноһоо яахадаа ошожо шадахагүй хүмбиб? Шинии түлөө үхэхэшье гээ һаа, би бэлэн байналби! - гэбэ Петр. **38** - Минии түлөө үхэхэб гэнэ гүш? Би шамда үнэн зүбые хэлэнэб: эрэ тахяагай дуугаржа үрдеэдүйдэ ши намһаа гурба дахин арсахалши! - гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус болбол Эсэгэ Бурханда ошохо зам харгы мун

14:1 Таанар һанаагаа бү зобогты! Бурханда шүтэжэ байгаад, мүн намда шүтэгты! **2** Минии Эсэгын гэртэ байха таһалганууд олон юм. Тиимэ бэшэ һаань, би таанарта хэлэхэ һэм. Би таанарай байха байра бэлдэхээ ошохомни. **3** Би ошожо, таанарта байра бэлдэхэб; минии байдаг газарта таанарайшье намтай суг байлсахын тула би һөөргөө бусажа ерээд, таанарые өөртөө абаашахаб. **4** Минии хайшаа ошохо замые таанар мэдэнэт, - гэжэ Иисус хэлэбэ. **5** - Багша аа, шинии хайшаа ошохыешни бидэ мэдэнэгүйдди. Ошохо замыешни бидэ яажа мэдэхэбиди? - гэжэ Фома буруушаан хэлэбэ. **6** Иисус харюусаба: - Би болбол Зам харгы гээшэб, Үнэн зүйл, Ажамидарал гээшэб. Намаар ошоогүй хүн Эсэгэдэ хүрэжэ шадахагүй. **7** Таанар намайе мэдэхэ һаа, Эсэгыемнишье мэдэнэт. Энээнһээ хойшодоо таанар тэрэниие мэдэдэг болобот, нюдөөрөөшье хараба гээшэт! **8** - Багша аа! Эсэгээ бидэндэ харуулыш, ондоо юушье манда хэрэгтүй, - гэжэ Филипп хэлэбэ. **9** - Филипп, ши намайе мэдэнэгүй гээшэ гүш? Би таанартай хамта иимэ удаан саг соо байгаалби! Намайе хараһан хүн хадаа Эсэтаемнитлье хараба гээшэ. Харин ши яахадаа «Эсэгээ бидэндэ харуулыш» гэнэ гээшэбши? **10** Би Эсэгэ соогоо байнаб, Эсэгэмни минии досоо байдаг юм гэжэ ши этигэнэгүй гүш? Теэд таанарта хэлэдэг үгэнүүдээ би өөрһөө хэлэнэ бэшэб - энэ хадаа

минии досоо байдаг Эсэгэмни ажалаа хэнэ гээшэ. **11** Намда этигэгты: би Эсэгэ соогоо байнаб, Эсэгэмни минии досоо байна. Минии хэлэдэг үгэнүүдтэ этигээгүй хаа, минии бүтээдэг хэрэгүүдтэ этигэгты. **12** Би таанарта үнэниие хэлэнэб: намда этигэдэг хүн минии хэдэг лэ хэрэгүүдые бүтээхэ, бүришые ехэ юумэ хэжэ шадаха юм, яахадааб гэбэл, би Эсэгэдээ ошохомни. **13** Минии нэрые дурдажа, юу гуйнабта, би бүгэдыень бүтээхэб, тиигэжэ Хүбүүнэйгээ ашаар Эсэгэнь алдаршаха юм. **14** Хэрбээ Минии нэрые дурдажа, намайе гуйгаа хаатнай, би бултыень бүтээхэб.

Нангин хүлдэ эльгээгдэхэ тухай

15 Хэрбээ таанар намда дуратай хаа, минии захяа заабариие дүүргэхэт. **16** Тиихэдэ би Эсэгээ гуйхаб, тэрэм таанарта ондоо Туһалагшые үгэхэ, тэрэ Туһалагша хододоо таанартай хамта байха юм. **17** Тэрэ Туһалагша болбол Үнэн зүйлэй Амин хүлдэ мүн, тэрэ Амин хүлдые дэлхэйн зон хүлеэн абажа шадахагүй, юундэб гэбэл, тэрэниие харанагүй, мэдэнэгүй бшуу. Харин таанар тэрэниие мэдэнэт, тэрэтнай таанартай мүнөө байна, таанарай досоо байха. **18** Би таанадые үншэн үрөөһэн үлөөхэгүйб, би таанадта ерэхэб. **19** Үшөө нэгэ хэды болоод, дэлхэй намайе харахагүй, харин таанар намайе хаража үзэжэ байхат: би амиды байнаб, тиимэхээ таанаршые баһа амиды байхат. **20** Би өөрынгөө Эсэгэ соо байнаб, таанар минии досоо байнат, би таанарай досоо байнаб - энээн тухай таанар тэрэ үдэр мэдэхэт. **21** Минии захиһан захяа заабариие хэн дүүргэнэб, тэрэ хүн намда дуратай байна гээшэ. Хэн намда дуратайб, тэрээндэ минии Эсэгэшые дуратай байха юм. Баһа бишые тэрэ хүндэ дуратай байхаб, би өөрыгөө тэрээндэ үзүүлхэб. **22** Тиихэдэнь Иуда (Искариот бэшэ) хэлэбэ: - Багша аа! Юундэ ши бүхы дэлхэйдэ бэшэ, харин гансал бидэндэ өөрыгөө үзүүлхээе һананабши? **23** Иисус харюусаба: - Намда дуратай хүн минии һургадаг ёһоор ябаха, тиихэдэнь минии Эсэгэ тэрээндэ дуратай байха. Бидэ Эсэгэтээе хамта тэрэ хүндэ ерэхэ, тэрээнтэй байхабди. **24** Намда дурагүй хүн

минии үгээр ябахагүй. Харин таанарай дууладаг үтэнүүд мшши хэлэхэн үтэнүүд бэшэ, харин намайе эльгээхэн Эсэгын үгэнүүд гээшэ. **25** Таанартай суг хамта байһан дээрээл энэ бүгэдые таанарта хэлэбэ гээшэб. **26** Минии аша туһада Эсэгэмни таанарта Туһалагшые, Нангин хүлдые эльгээхэ юм. Тэрэ Нангин хүлдэ таанарые али бүхы юумэндэ хургаха, минии хэлэхэн юумэнүүдые таанарта бүгэдыень хануулха юм. **27** Би таанарые амгалан тайбанда орхёод ябахамни, би өөрынгөө амгалан тайбаниие таанарта үгэнэб. Минии үгэхэ энхэ тайбан энэ дэлхэйн хүн зоной энхэ тайбанда адли бэшэ юм. Таанар ханаа сэдхэлээ бү зобогты! Бү айгты! **28** «Би таанарһаа холодон ошохомни, теэд дахин таанарта бусахаб», гэхыемни дуулаа хэнта. Хэрбээ таанар намда дуратай байгаа хаа, Эсэгэдээ минии ошохо байһанда баярлаха хэнта, юундэб гэбэл, минии Эсэгэ намһаа нилээд дээгүүр юм. **29** Эдэ бүхы юумэнэй тохёолдоходо, таанарай намда этигэхын тула энээн тухай би уридшалан хэлэнэб! **30** Би таанартай ийһээр ондоо хөөрэлдэхэгүйб, ушарынь гэбэл, энэ дэлхэйн Ноёниинь ойртожо байна. Би энэ дэлхэйн Ноёной мэдэлдэ бэшэб. **31** Теэд Эсэгэдээ минии дуратай байһые дэлхэйн зон мэдэхэ ёһотой. Тиимэ ушарһаал би Эсэгынгээ захиһан бүхы юумые дүүргэнэб. Зай, бодогты, мүнөө эндэхэ ябахамнай!

Иисус үзэмэй модоной ёһотой эшэ халаа гээшэ

15:1 Би үзэмэй модоной ёһотойл эшэ халаа гээшэб, харин минии Эсэгэ үзэмшэн юм, - гэжэ Иисус хэлээ. - **2** Үзэм жэмэс үгэдэггүй алишые мүшэрыемни минии Эсэгэ отолжо хаяад, ехэ ургаса гарахын тула үрэжэл хайтай мүшэрнүүдыемни сэбэрлэн үлөөдэг юм. **3** Таанарта минии дуулгаһан хургаал үгын ашаар таанар сэбэр болобо гээшэт. **4** Би таанарай досоо байнаб, тэрээндэл адляар таанар минии досоо байгты. Мүшэр хадаа өөрөө үрэ жэмэс асаржа шададаггүй юм, үрэжэл үгэхын тула мүшэр болбол эшэ халаагай хубинь байха ёһотой. Тэрээндэл адляар таанар минии досоо байгаагүй хаа, үрэ

жэмэс асаржа шадахагүйт. **5** Би - эшэ һалаа гээшэб, таанар - мүшэрни гээшэт. Хэн нэгэн минии досоо байгаа һаа, бишье баһа тэрэнэй досоо байхаб, тиихэдээ тэрэ хүн тон ехэ үрэжэлтэй байха. Намгүйгөөр таанар юушье хэжэ шадахагүйт. **6** Минии досоо байдаггүй хүн хадаа үзэмэй сэсэрлиг сооһоо хаягдажа хаташаһан мүшэрнүүд шэнги байха. Тиимэ мүшэрнүүдые суглуулан, гал руу хаяжа, галдаха байна. **7** Хэрбээ таанар минии досоо байжа, минии үтэнүүд таанарай досоо байбал, юушье эрэбэлтнай, таанарта үгтэхэ юм. **8** Минии Эсэгын адцаршахын тулада таанар ехэ ургаса асархат, минии шабинар болохот. **9** Эсэгэмни намда дуратай байдагтал адляар, бишье таанарта дуратайб. Минии һанаа сэдхэлдэ таатай байгты! **10** Таанарта захиһан минии захяа заабариие сахин дүүргэжэ байбал, таанар намда таатай байхат. Эсэгынгээ захяа заабариие минии баһал сахин дүүргэжэ байхада, Эсэгэмни намда дуратай байдаг юм. **11** Минии баяр баясхаланиие хубаалсахынтнай тула, энэ баяр баясхалантнай бүрин түтэс байхын тула би энээниие хэлэнэб. **12** Таанарта минии дуратай байһандал адляар, таанар бэе бээдээ дуратай байгты гэхэн захяа заабари энэ байна. **13** Хани нүхэдэйнгөө түлөө ами наһаяа үгэхэхөө үлүү ехэ дуран гээшэ дэлхэй дээрэ байхагүй. **14** Таанарта захиһан минии захяа заабариие сахин дүүргээ һаа, таанар минии хани нүхэд болоно гээшэт. **15** Саашадаа таанадые минии зарасанар гэжэ нэрлэхэгүйб, зараса гээшэ эзэнэйгээ юу хэдэгые мэдэнэгүй бшуу. Би таанарые хани нүхэдни гэжэ нэрлэнэб: Эсэгэхээ мэдэжэ абаһан баран бүхы юумээ би таанарта дуулгаба гээшэб. **16** Намайе таанар шэлэжэ абаагүйт, харин би таанадые шэлэжэ абааб, таанадые хүнүүдтэ ошожо, саг үргэлжын үрэжэл асархыетнай би заяагаааб. Тиин минии нэрэ дурдажа, таанарай эриһэн хүсэхэн бүхы юумыетнай Эсэгэмни үгэхэ. **17** Бэе бээдээ дуратай байгты гэжэ би таанарта захиһаб.

Дэлхэйн зоной зэбүүрхэл

18 Хэрбээ дэлхэйн зон таанарта зэбүүрхэн дурагүйтэдэг байгаа һаа,

намдашье урид дурагүйтэдэг байгаа гэжэ мэдэжэ байгты. **19** Хэрбээ таанар энэ дэлхэйн зонтой адли байгаа хаатнай, энэ дэлхэйн хүнүүд таанарые өөһэдынхимнай гэжэ тоолоод, таанарта дуратай байха һэн. Теэд таанар энэ зонуудаар нэгэн бэшэт, юундэб гэбэл, би таанарые шэлэжэ абахадаа энэ дэлхэйн зонуудһаа амьяарлан илгааб, тиимэһээ таанадые дэлхэйн зон үзэн ядана. **20** Зараса болбол өөрынгөө эзэнһээ ехэ бэшэ юм» гэжэ хэлэһыемни һанана гүт? Хэрбээ намайе харшалаа һаа, таанарыешье харшалха байна. Хэрбээ минии үгэ дуулаа һаа, таанарайшье үгэ дуулаха һэн. **21** Эдэ намһаа боложо таанарые намнажа үлдэхэ, яахадааб гэбэл, намайе хэн эльгээгээб гэжэ тэдэ мэдэнэгүй. **22** Хэрбээ энэ зондо минии ерэжэ, тэдэнтэй хөөрэлдөөгүй һаа, тэдэ нүтэл хилэнсэгүй байха һэн, харин мүнөө тэдэниие яабашье хүлисэжэ болохогүй. **23** Намда зэбүүрхэн дурагүйтэгшэ болбол минии Эсэгыешье үзэн ядана гээшэ. **24** Хэрбээ ондоо хүнэй урид хээгүй гайхамшаг хэрэгүүдые тэдэндэ харуулаагүй һаамни, тэдэ зэмэгүй байха һэн. Теэд мүнөө тэдэнэр гайхамшаг хэрэгүүдыемни өөһэдөө хараһан үзэһэн аад, намдашье, минии Эсэгэдэшье зэбүүрхэн дурагүйтэдэг болоо. **25** Зүгөөр иимэл байха ёһотой юм һэн даа. «Шалтагаангүйгөөр намда зэбүүрхэнэ» гэжэ тэдэнэй Хуули дотор бэшээтэй байһан юумэниинь бүтэбэ гээшэ. **26** Минии эльгээһэн Туһалагша Эсэгэһээмни ерэхэдээ, минии тухай гэршэлхэ. Тэрэ болбол Эсэгэһээмни эхи абаһан Үнэн Зүйлэй Амин хүлдэ болоно. **27** Мүн таанаршье минии гэршэ болохот, ушарынь гэхэдэ, эгээл эхинһээ хойшо намтай суг байгаа хаямта.

16:1 Этигэлээ гээхэгүйнтнай тула эдэ бүгэдые таанарта хэлэнэб. **2** Таанадые еврейнүүдэй мүргэлэй гэрһээ намнаха; энээнһээ гадна, таанарые алаха хюдахадаа Бурханда алба хэнэбди гэжэ һанадаг - тиимэ саг ерэхэ. **3** Тэдэ тиимэ юумэ яахадаа хэхэб гэбэл, минии Эсэгыешье, намайешье тэдэнэр мэдэнэгүй бшуу. **4** Тиин тэдэнэй сагай орожо ерэхэдэ, энээн тухай минии хэлээшые һанахынтнай тулада эдэ бүгэдые би хэлээб. Би түрүүн энээнэй тухай таанарта хэлээгүй һэм, яахадааб гэбэл, таанадаар суг хамта байгаааб.

Нангин хүлдэ тухай

5 Мүнөө би намайе эльгээгшэдэ ошохомни. Теэд «ши хайшаа ошохошниб?» гэжэ таанарай хэнтнайшые намһаа нуранагүй. **6** Гэбэшье, минии хэлэһэн үгэнүүд таанадай зүрхэ сэдхэлдэ ехэ уйдхар гашуудал түрүүлбэ. **7** Теэд би таанарта үнэниие хэлэнэб: минии Эсэгэдээ ошоо һаамни, таанадта дээрэ байха. Хэрбээ минии ошоогүй һаа, Туһалагшатнай таанадта ерэхэгүй, харин би ошожо, Туһалагшые таанадта эльгээхэб. **8** Нүтэл шэбэл гэдэг, Үнэн зүб гэдэг, зарга сүүд гэдэг юун бэ гэжэ дэлхэйн зондо тэрэ Туһалагша ерэхэдээ харуулха юм. **9** Нүгэл шэбэлын юун бэ гэбэл - дэлхэйн зон намда этигэнэгүй. **10** Үнэн зүб минии талада юм, ушарынь хадаа, би һөөргөө Эсэгэдээ бусахамни, тиин таанар намайе ондоо харахагүйт. **11** Зарга сүүд гэшэ юун бэ гэбэл - энэ дэлхэйн Ноён гэмнүүлээд байна. **12** Би таанадта үшөө олон юумэ хэлэхэ һэм, теэд таанар мүнөөдөө ойлгохогүйт. **13** Үнэн зүйлэй Нангин хүдцэ таанарта ерэхэдээ, үнэн зүйлые дууһыень таанарта ойлгуулха. Яахадааб гэбэл, Нангин хүлдэ өөрһөө хэлэхэгүй, зүбхэн лэ өөрөө дуулаһан юумэеэ дамжуулан хэлэхэ, ерээдүй сагта юун болохоб гэжэ таанарта дуулгаха байна. **14** Нангин хүлдэ хадаа намайе алдаршуулха, ушарынь гэбэл, тэрэнэй дуулгаһан юумэн таанадта намһаа дамжан ошохо. **15** Эсэгэдэмни байһан бүхы юумэн минии юм. Тиимэ ушарһаал, Нангин хүлдын дуулгаһан юумэн таанадта намһаа дамжан ошохо юм гэжэ хэлээб.

Зоболон жаргал тухай

16 һаяар иигээд таанар намайе ондоо харахагүй байхат, тиибэшье нэгэ хэды болоод, намайе дахин харахат. **17** Тиихэдэнь зарим шабинарынь өөһэд дундаа хөөрэлдэбэ: - Энэмнай ямар удхатайгаар хэлэнэ гээшэб? «Һаяар иигээд таанар намайе ондоо харахагүй байхат, тиибэшье нэгэ хэды болоод, намайе дахин харахат», - гэнэл. «Ушарынь гэхэдэ, би һөөргөө Эсэгэдээ бусахамни», - гэжэ баһа

хэлэнэл. **18** «Һаяар иигээд» гэхэдээ юун гэнэ гээшэб? Тэрэнэй юун тухай хэлэжэ байһые бидэ ойлгоногуйлди. **19** Шабинарыннь юу һурахаяа һанааб гэжэ урид мэдээд, Иисус иигэжэ хэлэбэ: - «Һаяар иигээд таанар намайе ондоо харахагүй байхат, тиибэшье нэгэ хэды болоод, намайе дахин харахат гэхэдээ энэмнай ямар удхатайгаар хэлэнэб?» - гэжэ таанар бэе бэеһээ асуунат. **20** Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: таанар уйлахат, гашуудахат, харин дэлхэйн зон баярлаха хүхихэ байна. Таанар уйдхар гашуудалда абтахат, теэд удаань баярлахат. **21** Эхэнэр хүн үхибүүгээ түрэхэ сагай ерэхэдэ, үбдэдэг зободог гээшэ, теэд үхибүүгээ түрөөд байхадаа, дэлхэйдэ хүн түрэбэ гэжэ баярлахадаа, үбдэһэн зобоһоноо мартадаг гээшэ. **22** Тэрээндэл адляар мүнөө таанадшые уйдажа байнат, харин дахин таанараа харахадамни зүрхэ сэдхэлтнай баяр баясхалангаар дүүрэхэ, тиин тэрэ баясхалангыетнай хэншые бууруулжа шадахагүй. **23** Тэрэ үдэр таанар намһаа юушые асуухагүйт. Таанадта үнэн зүбые хэлэнэб: минии нэрэ дурдан таанарай эриһэн бүхы юумые Эсэгэмни таанадта үгэхэ юм. **24** Минии нэрэ дурдажа, таанар юушые үшөө эрээгүйт. Эригты - абахат, тиин таанар баяр баясхалангаар дүүрэхэт! **25** Энээн тухай би таамаг удхатайгаар таанадта хэлээб, теэд өөрынгөө Эсэгэ тухай таамаг үтэнүүдээр бэшэ, харин сэхэ хэлэхэ сагни ерэжэ байна. **26** Тиин тэрэ үдэр минии нэрэ дурдажа, Эсэгыемни гуйхат. Таанарай тулада би Эсэгээ гуйхаб гэнэгуйб. **27** Эсэгэмни өөрөө таанарта дуратай юм, яахадааб гэбэл, таанар намда дуратай байнат, намайе Бурханһаа ерээ гэжэ этигэнэт. **28** Би хадаа дэлхэйн зондо Эсэгэһээ ерээб, мүнөө энэ дэлхэе орхёод, Эсэгэдээ бусахамни. **29** - Одоо мүнөө ши таамаг үтэнүүдээр бэшэ, харин сэхэ хэлзнэш, - гэжэ шабинарьгаб Иисуста хэлэбэ. - **30** Ши бүхы юумэ мэдзнэш, шамһаа асуухаһаашье урид мэдэнэш гэжэ бидэ ойлгобобди. Тиимэһээ ши хадаа Бурханһаа ерээш гэжэ бидэ этигэнэбди. **31** - Одоо этигэбэ гүт? **32** Шагнагты даа, намайе гансаарым орхёод гэр гэртээ гүйлдэн тараха сагтнай ерэжэ байна. Теэд би гансаараа бэшэб, юундэб гэбэл, минии Эсэгэ намтай суг хамта юм. **33** Минии досоо амгалан тайбан олохынтнай тула эдэ бүгэдые би таанарта хэлээб. Энэ дэлхэйдэ

гашуудал зоболонтой ушархат, теэд сүхэршэгүй зоригтой байгты: би энэ дэлхэе илааб! - гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус Бурханда зальбарна

17:1 Эдэ үгэнүүдэйнгээ һүүлээр Иисус тэнгэри өөдэ хараад, иигэжэ хэлэбэ: - Эсэгэ аа! Сагни ерэбэ. Хүбүүншни шиниигээ нэрэ алдаршуулхынь тулада ши Хүбүүгээ алдаршуула. **2** Бүхы шинии найдуулһан хүнүүдтэ Хүбүүншни хэтэ мүнхын амидарал олгохын тула, ши бүхы хүн зоние зонхилхо эрхэ засаг Хүбүүндээ олгоош. **3** Хэтэ мүнхын амидарал гээшэ ори ганса үнэн бодото Бурхан бологшо шамайгаа, мүн шинии эльгээһэн Иисус Христосые мэдэхэ гэхэн удхатай. **4** Намда даалгаһан ажал хэрэгыешни бээлүүлэн, би шамайе газар дээрэ суурхуулан нэрлүүлэб. **5** Эсэгэмни аа, юртэмсэ дэлхэйн үшөө бии болоодүйдэ, шамтайгаа суг байхадаа суурхаһан минии алдар солоор намайгаа мүнөө өөртыгөө хамта суурхуула. Дэлхэйн зонһоо илгажа намда үгэхэн хүнүүдтэ би шинии нэрые хэлэжэ үтэбэб. Эдэ болбол шинии хүнүүд гээшэ, эдэниие ши намда үгөөш. Эдэ хүнүүд шинии үтын ёһоор ажаһууна. **7** Намда шинии үгэхэн бүхы юумэн хадаа шинии юм гэжэ одоол тэдэ ойлгобо. **8** Намда шинии дамжуулан үтэхэн үгэнүүдые би тэдэндэ дамжуулбаб, тэдэнэр эдэ үгэнүүдыеши хүлээн абаа, тиин намайе шамһаа ерээ гэжэ тэдэ үнэхөөрөө ойлгоо, намайе ши эльгээгээш гэжэ этигээ. **9** Эдэнэй тула би зальбаран гуйнаб, бүхы дэлхэйн тула зальбаран гуйнагүйб, харин намда шинии үгэгшэдэй тула зальбаран гуйнаб, яахадааб гэбэл, тэдэнэр шинии мэдэлдэ байдаг юм. **10** Ушарынь гэбэл, намда байһан бүтэдэ юумэн шинии юм, шамда байһан бүхы юумэн минии юм. Тэдэнэй ашаар би алдаршабаб. **11** Би дэлхэйдэ саашадаа байхаяа болёоб, шамдаа бусажа ерэхэмни, харин эдэмни дэлхэйдэ үлэхэнь. Гэгээн нангин Эсэгэмни аа! Өөрыншни нэрэ солын тулада, намда шинии үгэхэн эдэ хүнүүдые, ши бидэ хоёртол нэгэн адли байхынь тула абаран үлөөгыш даа. **12** Эдэнтэй сугтаа байхадаа, шинии намда үгэхэн нэрэ солын ашаар би өөрөө эдэниие

абаран хаража ябааб. Би тэдэниие хамгаалааб: хэнииньше хосороогүй, харин хосорхо ёhotoй байһан нэгэниинь лэ халаа, юундэб гэхэдэ, иигэжэ Нангин Сударта бэшээтэй үгэнүүд хүсэлдэн бээлүүлэгдэбэ гээшэ. **13** Мүнөө би шамдаа бусахамни. Теэд минии баяр баясхалангые эдэнэймни намтай хубаалдан баясахын тула, газар дэлхэйдэ байһан дээрээ эдэ бүгэдые хэлэнэб. **14** Шинии Үгые би шабинартаа дамжуулааб, тиихэдэмни дэлхэйн хүн зон тэдэндэ зэбүүрхэн дурагүйлхөө, юундэб гэбэл, тэдэнэр намдал адли энэ дэлхэйн зоноор нэгэн бэшэ хаям. **15** Тэдэниие энэ дэлхэйһээ абахыешни би гуйнагуйб. Тэдэниие аюул хорлолһоо абархыешни гуйнаб. **16** Тэдэнэр, намда адли, энэ дэлхэйн зоноор нэгэн бэшэ хаям. **17** Эдэниие үнэн зүйлэй аша хүсөөр өөрынгөө болго, үнэн зүйл гээшэ - шинии Үгэ мүн. **18** Намае дэлхэйн хүн зондо шинии эльгээһэндэл адли, би тэдэниие баһал энэ дэлхэйн зондо эльгээгээб. **19** Эдэниие үнэн зүйлэй хүсөөр шинии болгохын тула, би өөрыгөө шамда зорюулааб. **20** Теэд гансал эдэнэй тула шамае гуйна бэшэб, мүн минии тухай эдэнэймни хэлэһэн үтын ашаар намда этигэптдэйше тула гуйнаб. **21** Эдэнэр бултадаа нэгэн хамта байг лэ, ши минии досоо байнаш, би шинии досоо байнаб, тэрээндэл адли, тэдэнэр бидэнэй досоо байг лэ. Тиихэдээ намае ши эльгээгээш гэжэ дэлхэйн зон этигэхэ. **22** Ши бидэ хоёртол адляар, тэдэнэй нэгэн хамта байхын тула, намда шинии үгэһэн алдар солые би тэдэндэ үгөөб. **23** Тэдэнэй сүм бүрин нэгэн хамта байхын тула би тэдэнэй досоо байнаб, ши минии досоо байнаш. Ши намае эльгээгээш гэжэ, ши намда дуратай байдагтал адляар, эдэндэ дуратайш гэжэ дэлхэйн зон мэдэг лэ. **24** Эсэгэмни аа! Шинии үгэһэн хүнүүдэй намтай хамта минии ошохо орондо байхыень хүсэнэб. Юртэмсэ дэлхэйн бии болохоһоо урид ши намда дуратай байжа намда олгоһон алдар солыеш тэдэнэр хараг үзэг лэ. **25** Үнэн сэхэ Эсэгэмни аа! Дэлхэйн зон шамае мэдэнэгүй. Теэд би шамае мэдэнэб, намае ши эльгээгээш гэжэ тэдэмнише мэдэнэ. **26** Намда шинии дурладагтал адли дуран тэдэнэй досоо байхын тула, мүн тэдэнэй досоо минии байхын тула би тэдэндэ шинии нэрые хэлэжэ үгөөб, хэлэхэшьеб.

Иисусые барижа хааба

18:1 Иигэжэ хэлэһэнэйгээ һүүлээр Иисус шабинартаяа хамта Кедрон горхоной саанахи нугын сэсэрлиг тээшэ шэглэн зорибо. Тэдэ бүтэдөөрөө сэсэрлигтэ ошобо. **2** Урбагша Иуда энэ газарые мэдэхэ байгаа - Иисус шабинартаяа хамта тэндэ ходо суглардаг һэн. **3** Тиин Иуда Римэй бүлэг сэрэгшэдые, мүн ахамад санаартанай, фарисейнүүдэй эльгээһэн Бурхан Сүмын харуулшадые абаад, сэсэрлигтэ баһа ерэбэ; тэдэнэр бултадаа буу зэбсэг, гэрэл фонарь, гал түүдэгүүдые гартаа барижа ябаа. **4** Иисус өөртэйнь ямар юумэ тохёолдохые уридшалан мэдэжэ байһанаа, урдаһаань гаража: - Таанар хэниие бэдэрнэбта? - гэжэ һураба. **5** - Назаредэй Иисусые бэдэрнэбди, - гэжэ тэдэнь харюусаба. - Энэ би байнаб, - гэбэ Иисус. Иуда урбагша баһал тэдэнтэй хамта байлсаба. **6** «Энэ би байнаб» гэжэ Иисусай хэлэмсээр, тэдэнь гэдэргээ сухарин, газарта унашабад. **7** - Таанар хэниие бэдэрнэбта? - гэжэ Иисус дахин тэдэһээ асууба. - Назаредэй Иисусые бэдэрнэбди, - гэжэ тэдэнь харюусаба. **8** - Энэ би байнаб гэжэ таанарта хэлээ хамнайб. Хэрбээ таанарта би хэрэгтэй һаа, эдэ хүнүүдые табигты, - гэбэ Иисус. **9** (Тэрэ юундэ тиигэжэ хэлээб гэбэл: «Намда шинии үгэһэн хүнүүдэй нэгэнииньшые хосороогүй» - гэжэ Иисусай хэлэһэн үгэнүүд хүсэлдэн бээлүүлэгдэхэ ёһотой байгаа.) **10** һэлмэтэй байһан Симон Петр һэлмээ гаргаһан бэээрээ ахамад санаартын зарасын баруун шэхые таһа сабшаба. Тэрэ зарасань Малх гэжэ нэрэтэй байгаа. **11** - һэлмээ хуйдань хэ! Иимэ хуби заяае Эсэгэмни намда үгөө юм. Энээнһээ би арсаха аалби? - гэжэ Петрто Иисус хэлэбэ.

Ахамад санаарта мушхэбэ. Петр Иисусһаа арсаба

12 Тиихэдэнь Римэй сэрэгшэд даргатаяа хамта, мүн ахамад санаартанай болон фарисейнүүдэй эльгээһэн Бурхан Сүмын харуулшад Иисусые барижа хүлибэ. **13** Тэрэ жэлдэ ахамад санаарта байһан Кайафа гэгшын хадам эсэгэ бологшо Анна гэжэ хүндэ

Иисусые түрүүн абаашаба. **14** Бүхы еврей зоной орондо гансал хүн хосороо хаа дээрэ байха гэжэ еврейнүүдэй ахамадуудта зүбшэл үгэһэн хүнийн эгээл тэрэ Кайафа гэгшэ байгаа. **15** Иисусай хойноһоо Симон Петр, баһа нэгэ шабинь дахажа ябаа. Тэрэ шабинь ахамад санаартатай танил байһан дээрэхээ ахамад санаартын буусада Иисустай хамта оробо. **16** Харин Петр бартаагай саана үлэбэ. Удаань ахамад санаартатай танил шабинь газар гаража, бартаагай үүдэ һахидаг зараса эхэнэртэй хөөрэлдөөд, Петрые хорёо соо оруулба. **17** - Ши энэ хүнэй шабинь хаяаш? - гэжэ зараса эхэнэрын Петрто хэлэбэ. - Бэшэб даа, - гэжэ Петр харюусаба. **18** Газар хүйтэн байгаа. Зарасанар болон Бурхан Сүмын харуулшад гал түүдэг носоогоод, хажуудань дулаасаж байгаа. Мүн Петршые тэдэнэй хажууда зогсоод, дулаасаж байгаа. **19** Тэрэ үедэн ахамад санаарта Иисусай шабинар тухайн, тэрэнэй һургаал номнол тухайн Иисусаа асуулта абажа байба. **20** - Би бүтэдэ зоной урда сэхэ хэлэдэг һэмби. Би еврейнүүдэй мүргэлэй гэрнүүд соо ба Бурхан Сүмэдэ хододоо һургаалаа номногшо һэм. Тэндэ бүхы еврейнүүд ерэдэг һэн, - гэжэ Иисус харюусаба. - Ньюса юумэ би огто хэлээгүйб. **21** Яахадаа таанар намайе мүрдэжэ мүшхэжэ байна гэшэбта? Юу хэлэһэн тухаймни минии шагнагшадһаа һурыт, юун гэжэ хэлэһемни тэдэ мэдэхэл. **22** Иигэжэ хэлэхэдэн, Иисусай хажууда зогсожо байһан харуулшадай нэгэнийн тэрэнэй нюурыень альгадаад: - Ахамад санаартын урдаһаа яахадаа иигэжэ дуугарнабши! - гэжэ зандаран хэлэбэ. **23** - Хэрбээ алиһэгэн буруу юумэ минии хэлээ һаа, ямар юумэнийн бурууб гэжэ намда хэлыш. Хэрбээ үнэн зүб юумэ хэлээ һаамни, ши намайе яахадаа сохинобши, - гэбэ Иисус. **24** Тиһхэдэн Анна Иисусые хүлээтэй зандан ахамад санаарта Кайафада эльгээбэ. **25** Симон Петр газар дулаасаж байба. - Ши баһа Иисусай шабинь хаяаш? - гэжэ тэрэндэ хэлэбэд. - Бэшэб, - гэжэ Петр харюусаба. **26** - Сэсэрлиг соо шамайе Иисустай хамта байхыешни би хараа бэшэ һэн аалби? - гэжэ ахамад санаартын зарасанарай нэгэн асууба. (Тэрэ зарасын түрэл болохо хүнэй шэхые Петр һэлмээрээ таһа сабшанан байгаа.) **27** - Би шабинь бэшэб, - гэжэ

Петр баһа мэлзэбэ. Тиигэмсээрнь эрэ тахья дуугарба.

Иисус Пиладай урда зогсобо

28 Эртэ үглөөгүүр еврейнүүд Иисусые удамаршын ордондо Кайафаһаа асарба. Бэээ бузараахагүйн тула тэдэ еврейбэшэ хүнэй ордондо оробогүй, тэндэнь ороо һаа, тэдэндэ Паасхын зоог барижа болохогүй байгаа. **29** Тиимэхээ удамарша Пилат тэдэнтэй уулзахаяа гараба. - Энэ хүниие таанар юун гэжэ зэмэлнэбта? - гээд тэрэ асууба. **30** - Хэрбээ гэм хээгүй һаань, бидэ энээниие сүүдлэхэ гэжэ шамда асархагүй һэмди, - гээд тэдэнь харюусаба. **31** - Энээнээ өөһэдөө абаашаад, өөһэдынгөө хуулиин ёһоор сүүдлэгты, - гэбэ Пилат. - Римэй засагаархин хүниие саазалха эрхэ бидэндэ олгоногүй хаям, - гэжэ тэдэнь арсаба. **32** Иигэжэ ямар үхэлөөр үхэхэ байһан тухайгаа Иисусай хэлэһэн үгэнүүд хүсэлдэн бээлүүлэгдэбэ. **33** Пилат ордондоо дахин ороод, Иисусые дуудажа: - Ши «еврейнүүдэй хааниинь» гүш? - гэжэ асууба. **34** - Нам тухай ши өөрөө тиигэжэ һанаһанаа хэлэнэ гүш, али ондоо хүнүүд шамда тиигэжэ хэлээ гү? - гээд Иисус һураба. **35** - Би еврей аалби? Шинии өөрыншни нютагаархин, ахамад санаартан шамайе намда асаржа тушаагаа хаям. Ямар тиимэ муу юумэ ши хээбши? - гэбэ Пилат. **36** Иисус харюусаба: - Минии Хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли бэшэ юм. Хэрбээ минии Хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли байгаа һаа, минии албатан намайе еврейнүүдэй ахамадуудай гарта оруулхагүй гэжэ оролдохо һэн. Минии мэдэлэй Хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли бэшэ юм. **37** - Тиихэдээ ши ябашье һаа, хаан болоно хаяаш? - гэжэ Пилат асууба. Иисус иигэжэ харюусаба: - Ши өөрөө намайе хаан гэнэш. Би үнэн зүйлые гэршэлхын тула түрэхэн, дэлхэйдэ ерэхэн байнаб. Үнэн зүйлые баримталагшад бултадаа минии хэлэһые дуулана. **38** - Үнэн зүйл гэжэ юун гээшэб? - гээд Пилат асууба.

Иисусые саазалха шийдхэбэри гаргабад

Пилат дахин еврейнүүдтэй уулзахаяа гаража: - Би энэ хүндэ зэмэ тохохо ямаршые баримта олоногуйб, - гэбэ. - **39** Паасхынтнай үедэ би нэгэ хүнийетнай таанарта саазанаа сүлөөлжэ үгэдэгби - танайда тиимэ заншал бии хаям. «Еврейнүүдэй хааниие» табюулха дуратай гүт? **40** - Үгы! Тэрэниие бэшэ! Вараввые бидэндэ табижа үгэ! - гээд тэдэнь хашхаралдаба. Харин Варавва гэдэгынь дээрмэшэн хүн байгаа.

19:1 Тиихэдэнь Пилат Иисусые ташуурдагты гэжэ захирба. **2** Сэрэгшэдынь хадхууртай үбһэн гүрлөө гүрэжэ, Иисусай толгой дээрэ табиба, тэрээндэ улаан суба үмэдхүүлбэ. **3** Иисуста дүтэлжэ ерээд: - «Еврейнүүдэй хаан» мандаха болтогой! - гэлдэжэ байжа, сэрэгшэдынь Иисусай нюурые альгадана. **4** Пилат дахин гаража, еврейнүүдтэ хандан: - Тэрэниие таанадта харуулхамни. Таанар мэдэжэ байгты: би энэ хүндэ зэмэ тохохо ямаршые баримта олоногуйб, - гэбэ. **5** Тиихэдэнь Иисус ордон сооһоо гаража ерэбэ, хадхууртай үбһэн гүрлөө толгой дээрэнь табигданхай, улаан суба үмэдхүүлэнхэй байба. - Тэрэ хүн энэл даа! - гэбэ Пилат. **6** Теэд ахамад санаартан, харуулшад Иисусые хараад: - Энэниие хэрээһэндэ хадаха! Хэрээһэндэ хадаха! - гэжэ хашхаралдаба. - Өөһэдөө барижа, энээнээ хэрээһэндэ хадагты! Би энэниие зэмэлхэ юумэ олоногуйб, - гэжэ тэдэндэ Пилат хэлэбэ. **7** - Манай Хуулиин ёһоор энэ хүн үхэхэ ёһотой, юундэб гэхэдэ, өөрыгөө Бурханай Хүбүүн гээшэб гэжэ айладхана, - гэжэ еврейнүүд харюусаба. **8** Пилат энэниие дуулаад, бүри ехээр айшаба. **9** Дахин ордондоо ороод: - Ши хаанаһаабши? - гэжэ Иисусаа һураба. Теэд Иисус харюусабагүй. **10** Тиихэдэнь Пилат: - Намтай хөөрэлдэхэ дурагүй байна гүш? Би шамайе табюулхашые эрхэтэйб, саазалуулхашые эрхэтэйб - энэниие мэдэнэгүй гээшэ гүш? - гэбэ. **11** - Хэрбээ дээрэһээ тиимэ эрхэ шамда үгтөөгүй һаа, ши намайе мэдэлдээ абажа заяандаашые шадахагүй һэнши. Тиимэһээ намайе шамда тушааһан хүнэй нүгэлынь бүришые ехэ юм. **12** Тиигэжэ хэлэхэдэнь, Пилат Иисусые хаалтанаа сүлөөлхэ гэжэ оролдоһон байна. Теэд еврейнүүд:

- Хэрбээ ши энээниие табяа хаа, Римэй императорай нүхэр бэшэш! Өөрыгөө хаан гээшэб гэдэг хүн хадаа императорай урдаһаа эсэргүүсэн тэмсэнэ гээшэ! - гэжэ хашхаралдаба. **13** Пилат энээниенъ дуулаад, Иисусые ордон сооһоо гаргаһан бэеэрээ, заргашын һуудаг креслэдэ һууба. Энэнь «Шулуугаар дэбдигдэһэн газар» (еврей хэлээр «Габбата») гэжэ нэрэтэй. **14** Энэ ушар Паасхын һайндэрэй урдахана, зургаан гарагай хахаддэрэй багаар болоо. - Харагты даа, энэ таанарай хаан гээшэ! - гэжэ Пилат еврейнүүдтэ хандан хэлэбэ. **15** - Үгы болог! Тонилог саашаа! Энээниие саазала! - гэжэ тэдэнь хашхаралдаба. - Таанарай хааниие би саазалхамни гээшэ гү? - гэжэ Пилат асууба. - Римэй императорһаа бэшэ ондоо хаан маанадта байхагүй! - гэжэ ахамад санаартан харюусаба. **16** Тиихэдэнь лэ Иисусые хэрээһэндэ хадажа саазалхыенъ Пилат зүбшөөһэн байна.

Иисусые хэрээһэндэ хадажа саазалба

Тиихэдэнь тэдэ Иисусые туужа абаашаба. **17** «Хохимой газар» (еврей хэлээр «Голгофо») гэжэ нэрэтэй газар хүрэтэр Иисус хэрээһээ бэе дээрээ үргэлөөд ябаха ёһотой байгаа. **18** Тэндэ Иисусые хэрээһэндэ хадаад, һүүлдэ хэрээһыенъ бодхообо. Тэрээнтэй хамта үшөө хоёр хүниие: нэгыенъ баруун тээнъ, нүгөөдыенъ зүүн тээнъ, Иисусые дунданъ хэрээһэн дээрэ үргэбэ. **19** Хабтагай модо бэлдээд, хэрээһэн дээрэнь хадаха гэжэ Пилат захирба. Тэрэ хабтагай дээрэнь иигэжэ бэшээтэй байгаа: «Назаредэй Иисус, еврейнүүдэй хаан». **20** Иигэжэ бэшээтэй байхыенъ олон еврейнүүд уншаа һэн. Юундэб гэбэл, Иисусай саазалуулһан газарынь городһоо холо бэшэ һэн, тэрэнь еврей, лата, грек хэлэнүүдээр бэшээтэй байгаа. **21** Еврейнүүдэй ахамад санаартан Пилатта иигэжэ хэлэһэн байнад: - «Еврейнүүдэй хаан» гэжэ бү бэшэ! «Энэ хүн өөрыгөө еврейнүүдэй хаан гээшэб гэдэг һэн» гэжэ бэшэ. **22** - Юун гэжэ бэшээбиб, тэрээгээрээл байг, - гэжэ Пилат харюусаба. **23** Сэрэгшэд Иисусые хэрээһэндэ хадажа саазалаад, тэрэнэй субые абажа, сэрэгшэдэй

тоогоор - дүрбэн хэхэг болгожо, өөһэд хоорондоо хубааба.
Зүйдэлгүйгөөр нэхэгдэхэн субыень баһа абаба. **24** - Энээниень бү шуулая, жээрэб хаяябди, хэндэмнай туданаб, тэрэ хүн абаха, - гэжэ өөһэд дундаа хэлсэбэ. Иигэжэ Нангин Судар соо бэшээтэй үтэнүүд хүсэлдэн бээлүүлэгдээ: «Минии хубсаһые хоорондоо хубаагаад абаа, минии хубсаһа тухай жээрэб хаяа». Сэрэгшэд иимэл юумэ хэхэн байгаа. **25** Иисусай хэрээһэнэй хажууда тэрэнэй эжы, эжынь дүтын түрэлхи эхэнэр, Клопасай һамган - Мария, мүн Мария Магдалина гэгшэд зогсожо байгаа һэн. **26** Иисус эжыгээ, эжынгээ хажууда зогсожо байһан өөрынгөө дуратай шабиие хараад, эжыдээ иигэжэ хэлэбэ: - Эжымни, энэ болбол шинии хүбүүн гээшэ. - **27** Удаань шабидаа хэлэбэ: - Энэ болбол шинии эжы гээшэ. Тиийһэнэйн хойно тэрэ шабинь Иисусай эжые гэртээ асаржа байлгаба.

Иисус нугшэбэ

28 Болохо юумэн боложо дүүрэхын заха үзэгдэхые Иисус ойлгожо, Нангин Сударта бэшэгдэхэн мүрэнүүдые хүсэлдүүлэн: - Ундам хүрэнэ! - гэбэ. **29** Тэндэ дүүрэн домбо соо гашуун үзэмэй архи байба. Модоной үзүүртэ бамбагар юумэ уяад, тэрэнээ үзэмэй архи соо дэбтээгээд, сэрэгшэд Иисусай урадда ойртуулба. **30** Иисус тэрэ улаан архиень амсаад: - Бүтэбэ даа! - гэжэ хэлэбэ. Тиин тархья тонгойлгон, ами табиба. **31** Тиихэдэ пятница (гарагай зургаан) байгаа. Саазалуулан хүнүүдэй бэеые субботын үдэр үлгөөтэй зандань байлгахагүй гэжэ еврейнүүдэй ахамадууд оролдоо. Теэдшые тэрэ субботодо Паасхын ехэ һайндэр тудaa. Иимэ ушарһаа, саазалуулагшадай шэлбыень хуха сохёод, бэеыень хэрээһэнһээн абхуулыт гэжэ еврейнүүдэй ахамадууд Пиладые гуйба. **32** Сэрэгшэд ерэжэ, Иисустай хамта саазалуулан нэгэ хүнэйн шэлбые хухалба, удаань хоёрдохи хүнэйхиень хухалба. **33** Тиигээд Иисусай хажууда ерээд харахадань, тэрэн үхэшэхэн байба, тиимэхээ шэлбыень хухалбагүй. **34** Гэбэшые нэгэ сэрэгшэнь тэрэнэй һүбээе жадаараа сүмэ хадхаба. Тиигэмсээрнь тэндэхээн шуһа шүүһэн гоожобо. **35**

Таанарайшые үнэншэхын тула бараниие өөрынгөө нюдөөр хараһан хүн энээн тухай хөөрөө бэлэй. Тэрэ хүнэй гэршэлэн аруулһаниинь үнэн зүб юм, үнэн зүб юумэ хэлэнэб гэжэ тэрэ хүн мэдэнэ. **36** Нангин Сударай иимэ үгэнүүд хүсэлдэн бээлүүлэгдэбэ: «Тэрэнэй гансаханшые яһаниинь хухархагүй». **37** Нангин Сударай баһа нэгэ ондоо тээ иигэжэ хэлэгдэнэ: «Сүм хадхаһан хүнөө тэдэ хараха».

Иисусые хүдөөлуулгэ

38 Энээнэй һүүддэ Аримафейһээ Иосиф гэгшэ ерэжэ, Иисусай бэеые абаашаха зүбшөөл үгэхыень Пиладые гуйба (Иосиф хадаа еврейнүүдэй засагаархинһаа айжа, Иисусай нюуса шабинь болоод байгаа). Пилат тэрээндэ зүбшөөлөө үгэбэ. Иосиф ерэжэ, Иисусай бэеые абаашаба. **39** Нэгэтэ хүни Иисуста ерэнэн Никодим мүнөө баһа ерэлсэбэ. Никодим зуугаад һүүнтэ һайхан үнэртэй смирна ба алоо ургамалнуудай шүүһые асарба. **40** Тэдэ хоёрынь Иисусай бэеые һайхан үнэртэй ургамалнуудай шүүһэндэ дэбтээһэн бүдөөр орёобо (еврейнүүд тиигэжэ хүдөөлүүлдэг заншалтай байгаа). **41** Иисусай саазалуулһан газарай хажууда саад (сэсэрлиг) бии һэн, тэрэ саадтань үшөө хэниешые хүдөөлүүлээгүй шэнэ агы нүхэн түхээрэгдээд байгаа. **42** Субботын урдахи үдэр һэн тула, мүн шэнэ агы нүхэн дүтэхэн байһан дээрэһээ, Иисусые тэрэ агы нүхэндэ хүдөөлүүлбэ.

Хооһон агы нүхэн

20:1 Нэгэн гарагай эртэ үглөөгүүр, газгаа харанхы байхада, Мария Магдалина агы нүхэндэ дүтэлэн ерэхэдээ, тэрэнэй амһарыень хаагаад байһан нгулууниинь хажуу тээшээ болгогдоод байхые обёорон хараба. **2** Мария Магдалина Симон Петрто, мүн Иисусай дуратай байһан нүгөөдэ шабидань гүйжэ ошоод: - Бапнымнай шарилые агы нүхэнһөөнь абаашаһан байна, хайшань абаашаһыень бидэ мэдэнэгүйбди, - гэжэ тэдэндэ дуулгаба. **3** Петр ба нүгөөдэ шаби хоёрынь агы нүхэн тээшэ ошобо. **4** Хоюулаа гүйбэшье, нүгөөдэ

шабинь Петrhoо хурдан байһан дээрһээ, агы нүхэнэй хажууда түрүүн гүйжэ ерэбэ. **5** Тонгойгоод харахадань, тэндэ Иисусые хүдөөлүүлхэдээ орёоһон бүдынь лэ байба. **6** Теэд агы нүхэ руу оробогүй. Хойноһоонь Симон Петр гүйжэ ерээд, агы соонь ороходоо, бүдынь хэбтэхые хараба. **7** Мүн толгойень бооһон бүд тэндэ байба. Теэд толгойень бооһон бүд бэеыень орёоһон бүдтэй хамта бэшэ, харин байһан байрадаа монсогойлоотой, амяараа хэбтэбэ. **8** Агы нүхэндэ түрүүн гүйжэ ерэнэн нүгөөдэ шабинь баһа тэндэ ороод, тиимэ юумэ харахадаа, этигэбэ. **9** Теэд Иисус үхөөд амидырха юм гэжэ Нангин Сударта бэшээтэй байһые тэдэ шабинарынь үшөөл ойлгоногүй байгаа. **10** Шабинарынь гэртээ бусаба.

Мария Магдалина Иисусые хараба

11 Мария агы нүхэнэй хажууда зогсоод уйлажа байба. Уйлажа байгаад, агы нүхэ уруу тонгойжо харахадаа, **12** иимэ юумэ обёорбо: Иисусай бэеын хэбтэнэн газарта Бурханай хоёр эльгээгдэмэлнүүд сагаан хубсаһа үмдэнхэй һуужа һууба - нэгэниинь толгой таладань, нүгөөдэнь - хүлзүүр таладань һууба. **13** - Эхэнэр аа, ши юундэ уйлажа байнабши? - гэжэ тэдэ хоёрынь асууба. - Багшымни шарилые агы нүхэн сооһоонь абаашаһан байна, хайшань абаашаһыень би мэдэнэгүйлби, - гэжэ Мария харюусаба. **14** Тиигэжэ хэлээд, гэдэргээ эрьежэ харахадань, урдань Иисус зогсожо байба. Теэд Мария тэрэниие танибагүй. **15** - Эхэнэр аа, ши юундэ уйлажа байнабши? Хэниие бэдэрнэбши? - гэбэ Иисус. Энэнь саад таригша хүн байна гэжэ һанаад, Мария тэрээндэ хэлэбэ: - Эээмни аа, хэрбээ тэрэнэй шарилые ши абаашаа һаа, хаана орхёобши - хэлыш, би тэрэниинь абаашахамни. **16** - Мариам! - гэбэ Иисус. Мария гэдэргээ эрьен хараад: - Раввуни! - гэжэ еврей хэлэн дээрэ хашхараад абаба (энэнь «багша» гэнэн удхатай үгэ юм). **17** - Намае бү бари! - гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ. - Би Эсэгэдээ үшөө бусаагүй байнаб. Минии аха дүүнэртэ ошоод, иигэжэ хэлэ: «Би өөрынгөө, мүн таанарай

Эсэгэдэ, өөрынгөө, мүн таанарай Бурханда бусанаб». **18** Мария Магдалина шабинартань ерээд, хэлэбэ: - Би Дээдын Эзэниие харааб! Тиигээд Иисусай хэлэһэн үгэнүүдые тэдэндэ дамжуулан дуулгаба.

Шабинарынь амидырһан Иисустай уулзаба

19 Тэрэл үдэрэйнтөө үдэшэ, ондоогоор хэлэхэдэ, нэгэн гарагай үдэшэ шабинарынь суглараад, еврейнүүдэй ахамадуудһаа айжа, үүдээ шэбхэдээд һууба. Тэрэ үедэнь Иисус орожо, тэдэнэй дунда зогсоод: - Таанарта амгалан тайбан! - гэбэ. **20** Тиигээд гараа, хүбээгээ тэдэндэ харуулба. Шабинарынь Дээдын Эзэнээ хараад, ехэ баярлаба. **21** - Таанарта амгалан тайбан! - гэжэ Иисус дабтан мэндэшэлбэ. - Намайе Эсэгэмни эльгээгээ, баһа бишье таанараа эльгээнэб. **22** Тиигэжэ хэлэмсээрээ, Иисус тэдэн тээшээ үлеэгээд, иигэжэ хэлэбэ: - Нангин һүддые тогтоон абагты! **23** Хэнэй нүгэлые хүлисэнэбта, тэрэнэй нүгэлынь хүлисэгдэхэ, хэнэйхиинь хүлисэнэгүйбта, тэрэнэй нүгэлынь хүлисэгдэхэгүй.

Фома Иисусые хараба

24 Иисусай ерэхэдэ, арбан хоёр шабиинь нэгэн бологшо Фома (далда нэрэнь - Эхир) тэдэнтэй байлсаагүй һэн. **25** - Дээдын Эзэниие бидэ харабабди! - гэжэ Фомада бэшэ шабинарынь хэлэбэ. - Тэрэнэй гарта хадааһаар хадаһанай шарха хараадүйдөө, тэрэ шарха уруунь хургаяа хэжэ үзөөдүйдөө, хүбээгэйнь шархые гараараа барижа үзөөдүйдөө, би этигэхэгүйб! - гэжэ Фома харюусаба. **26** Долоо хоноод, Иисусай шабинарынь дахин сугларба, мүнөө тэдэнтэй хамта Фомашье байлсаа. Үүдэнь хаалтатай байгаа. Иисус орожо ерээд, тэдэнэй урда зогсон: - Таанарта амгалан тайбан! - гэбэ. **27** Удаань Фомада хандажа: - Хургаяа үгэ! Энэ минии гарые барижа үзэ. Гараа һарбайгаад, хүбээгэйм шарха уруу хэ! Юумэндэ һэжэг түрэхээ боли, этигэжэ яба! - гэбэ. **28** - Дээдын Эзэмни, Бурхамни! - гэжэ Фома хашхараад абаба. **29** - Ши намайе харахадаал этигэбэш. Теэд

намае хараагүй аад, этигэһэн хүнүүд жаргалантай! - гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ. **30** Мүн баһа ондоошье Иисусай бүтээһэн олон тоото гайхамшаг дүлгэ тэмдэгүүдые тэрэнэй шабинарын харан байна. Энээн тухай энэ ном соо бэшэгдэбэгүй. **31** Теэд Иисус хадаа Христос, Бурханай Хүбүүн мүн гээшэ гэжэ таанарай этитэхын түлөө, Иисуста этигэдэгэйнгээ ашаар амиды ябахынтнай түлөө энэ бүхы юумэн бэшэгдэбэ гээшэ.

Долоон шабинарын Иисустай уулзаба

21:1 Энээнэй удаа Тибериада нуурай хажууда байһан шабинартаа Иисус дахин өөрыгөө үзүүлбэ. Энэ ушар иигээд болоһон байна. **2** Симон Петр, Эхир гэжэ ара нэрэтэй Фома, Галилейн Канаһаа гарбалтай Нафанаил, Зеведейн хүбүүд, Иисусай ондоо хоёр шабинар бултадаа хамтаржа сугларба. **3** - Би загаһа барихаяа ошохомни, - гэжэ Симон Петр тэдэндэ хэлэбэ. - Бидэшье шамтай ошолсохомнай, - гэжэ бэшэниинь хэлэбэ. Тэдэнэр онгосодо һуугаад, нуураар тамарба, теэд тэрэ хүни нэгэшье загаһа барибагүй. **4** Үүр сайжа эхилхэдэ Иисус нуурай эрьедэ зогсожо байба. Теэд шабинарын Иисусые танибагүй. **5** - Үхибүүдни, загаһа бариба гүт? - гэжэ Иисус тэдэнһээ асууба. - Баряагүйбди, - гэжэ тэдэнь харюусаба. **6** - Губшуураа онгосынгоо баруун тээн хаягты, тиигээ һаа, барихат, - гэбэ Иисус. Тэдэнь гүльмээ хаяба, тиихэдэнь гүльмэ соонь татажа гаргахын аргагүй олон загаһа орошоод байба. **7** - Энэ хадаа Дээдын Эзэн байна! - гэжэ Иисусай дуратай шабинь Петрто хэлэбэ. Энэ болбол Дээдын Эзэн байна гэжэ дуулахадаа, Симон Петр гадар хубсаһаа үмдөөд, уһа уруу хүрэбэ. (Энээнэй түрүүн Симон Петр загаһа барихаяа гадар хубсаһаа тайлаад байгаа.) **8** Нүгөөдэ шабинарын загаһатай гүльмээ хойноһоо шэрээд, онгосоороо эрье тээшээ тамарба. Нуурайнь эрье холо бэшэ һэн - зуугаад тухай метртэ байгаа. **9** Уһанай эрьедэ гарахадаа, носожо байһан улаан сог, дээрэнь загаһа, хажуудань хилээмэ байхые шабинарын хараба. **10** - Мүнөө бариһан загаһанһаа үшөө нэгэ

хэдые асарагты, - гэжэ Иисус тэдэндэ хэлэбэ. **11** Симон Петр уһанай эрьедэ гараад, гүльмээ татажа гаргаба, тэндэнь зуун табин гурбан томо гэгшын загаһа дүүрэн ороод байба. Тиимэ олон загаһа ороод байбашье, гүльмэнь таһарбагүй. **12** - Үглөөнэй хоол барихаяа һуугты, - гэбэ Иисус. Ши хэн гээшэбши гэжэ тэрээнһээ асуухаяа шабинарай хэнииньшье зүрхэлбэгүй. Энэмнай Дээдын Эзэн байна гэжэ тэдэнь мэдээ хаям. **13** Иисус хажуудань ерэжэ, хилээмэ абаад, тэдэндээ хубааба, мүн загаһа хубаажа үгэбэ. **14** Амидырһанайнгаа һүүлдэ шабинартаа Иисусай гурбадахяа өөрыгөө үзүүлхэдэнь, тиимэ ушар болоо һэн.

Иисус Петр хоёр

15 Тэдэнэй эдеэлһэнэй удаа, Иисус Симон Петрто хандан хэлэбэ: - Иоаннай хүбүүн Симон, ши намда эдэнһээ бүри ехээр дуратай гүш? - Тиимэ даа, Дээдын Эзэн, шамда минии дуратайе ши мэдэнэ хаямши, - гэжэ Петр харюусаба. - Минии хурьгадые харууһалжа бай, - гэбэ Иисус. **16** Тэрээнһээ хоёрдохёо һураба: - Иоаннай хүбүүн Симон, ши намда дуратай гүш? - Тиимэ даа, Дээдын Эзэн, шамда минии дуратайе ши мэдэнэ хаямши, - гэжэ Петр харюусаба. - Минии хонидые харууһалжа бай. **17** Иисус тэрээнһээ гурбадахяа һураба: - Иоаннай хүбүүн Симон, ши намда дуратай гүш? «Намда дуратай гүш?» - гэжэ Иисусай гурбадахяа һурахадань, Петрой досоо уйдхартай байба. - Дээдью Эзэн, ши бултыень мэдэжэ байналши. Шамда минии дуратайе ши мэдэнэ хаямши, - гэжэ Иисуста Петр харюусаба. Иисус тэрээндэ хэлэбэ: - Минии хонидые харууһалжа бай. **18** Шамда үнэн зүбые хэлэнэб: залуу ябахандаа бүһээ ши өөрөө бүһэлөөд, дуратай тээшээ ошодог байгааш. Харин үтэлхэдэшни гарыешни уяад, шинии ошохо дурагүй байһан газарта шамайе хүтэлөөд абаашаха. **19** Иигээд хэлэхэдээ, Петр ямар үхэлөөр үхэжэ Бурхание алдаршуулхаб гэжэ Иисус ойлгуулһан байгаа. Тиигэжэ хэлээд: - Минии хойноһоо дахаад яба! - гэжэ Петрто хэлэбэ.

Иисус ба тэрэнэй дуратай шабинь

20 Петрой гэдэргээ эрьеэд харахадань, Иисусай дуратай шаби Петрой хойнонь ябаба. һүүлшын үдэшэ хоол барижа байха үедэ эгээл тэрэ шабинь Иисусай сээжэдэ толгойгоо налаад һуужа байһанаа: «Багша аа! Шамайе хэн барижа үгэхээе байна гээшэб?» гэжэ һураа бэлэй. **21** Петр тэрэ шабиинь хараад, Иисусаа һураба: - Дээдын Эзэн аа, энэмнай яахань гээшэб? **22** - Минии һөөргөө бусажа ерэтэр энэ шабиингаа амиды байхые минии хүсөөшье һаа, шамда ямар хэрэг байнаб? Ши минии хойноһоо дахаад яба! - гэжэ Иисус хэлэбэ. **23** Тиимэл ушарһаа тэрэ шабинь үхэхэгүй гэнэн һураг угэ бэшэнүүдэйгть дунда тараба. Теэд үхэхэгүй гэжэ Иисус хэлээгүй, харин иигэжэ хэлээ һэн: «Минии һөөргөө бусажа ерэтэр энэ шабиингаа амиды байхые минии хүсөөшье һаа, шамда ямар хэрэг байнаб?» **24** Тэрэл шабинь энээн тухай хөөрһэн, эдэ бүтэдые бэшһэн байна. Тэрэ шабиинь энэ гэршэ баримта үнэн зүб юм гэжэ бидэ мэдэнэбди.

Түгэсхэл

25 Иисус үшөөшье олон хэрэгүүдые бүтээһэн байна. Хэрбээ эдэ бүгэдыень тодорхойгоор бэшээ һаа, тиимэ олон номууд бүхы дэлхэйдэшье багтахагүй һэн гэжэ һананаб.